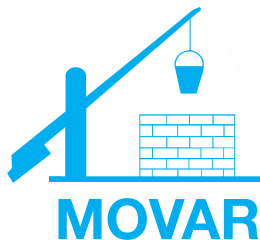

Årsberetning 2007

Om MOVAR IKS

OM MOVAR IKS

MOVAR er et interkommunalt selskap som eies av kommunene Moss, Rygge, Råde, Våler og Vestby.

Selskapet har i dag ansvaret for vannproduksjon, avløpsrensing samt innsamling og behandling av avfall. Brann- og feiervesenet i Mossregionen (MIB) er administrativt organisert som en sektor i MOVAR IKS.

MOVAR IKS har sitt forretningskontor i Rygge kommune.

Vansjø Vannverk på Kjellerød i Rygge kommune er et avansert fullrenseanlegg som benytter Vansjø som råvannskilde. Vannet passerer gjennom flere rensetrinn før det sendes ut på ledningsnett for drikkevann. Til tross for at Vansjø er i en vanskelig tilstand forurensningsmessig, har vannverket ikke problemer med å produsere drikkevann som med god margin oppfyller drikkevannsforskriftens kvalitetskrav. Vannverket produserer drikkevann til ca. 62.000 personer. I 2007 ble det produsert og levert 6.854.900 m³ vann til kommunene.

Kambo Renseanlegg ligger på Kambo i Moss kommune. Anlegget ble opprinnelig satt i drift 1978 og senere fullstendig modernisert i 2001. Renseanlegget behandler avløpsvann fra kommunene Moss, Våler og Vestby. I tillegg mottar og behandler anlegget eksternslam som transporteres til anlegget i slamsugebiler. Anlegget har en kapasitet tilsvarende ca. 16.000 personer, og behandlet 1.526.352 m³ avløpsvann i 2007.

Fuglevik Renseanlegg befinner seg på Fuglevik i Rygge kommune. Anlegget ble satt i drift i 1993, og behandler avløpsvann fra Moss og Rygge kommune. Renseanlegget er bygget med en avansert slambehandling som gir metangassproduksjon og reduserte slammengder. Gassen benyttes til oppvarming og produksjon av strøm. Anlegget er derfor inntil 50-60% selvforsynt med energi. Fuglevik Renseanlegg har kapasitet til å kunne behandle avløpsvann tilsvarende 50.000 personer. Mengde behandlet avløpsvann i 2007 var 4.795.765 m³.

Hestevold Renseanlegg er lokalisert på Hestevold i Råde kommune. Anlegget ble satt i drift i 1977, og senere modernisert i 1993. MOVAR overtok anlegget 01.01.2003. Den teoretiske kapasiteten på anlegget tilsvarer avløpsvann fra 8.000 personer. Hestevold RA behandler avløpsvann fra Råde kommune, i alt 484.410 m³ avløpsvann i 2007.

Solgård Avfallsplass ligger i Moss kommune og ble første gang satt i drift i 1978. På Solgård Avfallsplass er det i tillegg til deponiet en rekke avfallsbaserte aktiviteter slik som kompostering, mottak for farlig avfall og innsamling av smittefarlig avfall, deponigassan-

legg, lager for avløpslam, steinbrudd, sigevannsystem og omlastingsstasjonen for husholdningsavfall. Her ligger også en av regionens gjenbrukstasjoner. Den andre ligger i Randemforet 7 i Vestby. Gjenbrukstasjonene har et høyt besøkstall noe som tyder på at de er populære innslag.

Frem til nå er det deponert i overkant av 1,2 mill. tonn restavfall. Deponiet mottar restavfall både fra egen og andre regioner. Det tas høyde for drift av deponiet frem til år. 2070.

Husholdningsrenovasjon. MOVAR IKS har ansvaret for husholdningsrenovasjonen i eierkommunene. Kommunene har valgt to forskjellige samarbeidsmodeller med MOVAR IKS på dette området. Det arbeides aktivt for å etablere en felles innsamlingsmodell for hele regionen.

MIB (Mossregionens interkommunale brann- og feiervesen) har fordelt sin virksomhet på 2 brannstasjoner. Administrasjon og forebyggende avdeling holder til på hovedbrannstasjonen på Tykkemyr i Moss kommune sammen med døgncasernert og dagfidsansatt personell i beredskapsavdelingen. Deltidsansatt personell i beredskapsavdelingen er tilknyttet bi-brannstasjonen på Rygge. Brannordningen omfatter i dag kommunene Moss, Rygge, Råde, og Våler hvor samlet innbyggertall er ca 54.000. Feiertjenesten gjelder også de samme kommunene. Brannvarsling (110) håndteres av Alarmsentral Brann Øst A/S, der MOVAR eier 16,7 %. Sentralen dekker geografisk det området som utgjøres av Østfold og Follo politidistrikter. Alarmsentral Brann Øst A/S er også lokalisert i hovedbrannstasjonen på Tykkemyr.

Administrasjonen.

Styrets beretning 2007

STYRETS VIRKSOMHET

Styret har i løpet av 2007 avholdt 7 styremøter og behandlet 23 saker deriblant:

Bedre tilgjengelighet ved Solgård Avfallsplass ved utvidede åpningstider både på kveldstid (2 kvelds åpne dager) samt 2 timer lengre åpningstid på lørdager. Samtidig vedtok styret at det ble innført gratis levering av hageavfall hele året og at "Rusken-aksjonen" ble avvirket i sin nåværende form. Det synes som om disse endringene har slått godt an hos brukerne av avfallsplassen.

Styret avholdt i juni et eget møte for å gjennomdiskutere og revidere selskapets strategiske plan som vedtas av representantskapet. De etiske retningslinjene som gjelder alle medarbeidere og all operativ virksomhet ved MOVAR IKS har også vært gjennomgått og revidert i løpet av året.

I deponiet på Solgård utvikles metanholdig gass med et betydelig utnyttbart energiinnhold. Styret vedtok i juni å selge gassen via sitt eget heleide selskap, MOVAR Næring AS, til Mosseporten Miljøenergi AS. Gassen, som i utgangspunktet er en klimagass med en effekt 40 – 50 ganger CO₂, vil dermed komme til anvendelse som blant annet oppvarming av Moss sykehus og Peer Gynt sykehjem uten å medføre skadelig klimaeffekt. I utgangspunktet dreier det seg om ca. 10 GWh, energi tilstrekkelig for 500 gjennomsnittsnorske eneboliger.

MOVAR Næring AS har fått tilbud om å gå inn på eiersiden i Mosseporten Miljøenergi AS. Styret i MOVAR IKS har valgt å utsette en beslutning om dette til det foreligger en nærmere avklaring med hensyn til tildeling av konsesjoner for fjernvarmeutbygging i Moss. 4 aktører søker om konsesjon i til dels overlappende områder og Mosseporten Miljøenergi AS er en av disse. Selv om det er NVE som foretar konsesjonstildeling, ønsker styret i MOVAR IKS at selskapet ikke på noen som helst måte skal oppfattes å ha særinteresser i spørsmålet ved å være på eiersiden av en av aktørene.

Luktproblemer i forbindelse med avfallsplassen har vært diskutert jevnlig i styret som har oppfordret administrasjonen til å gjennomføre alle nødvendige tiltak for å bringe problemet under kontroll.

Reservevannsprosjektet som skal binde sammen Vansjø Vannverk med vannverkene i Fredrikstad og Sarpsborg går fremover i takt med utbyggingen av E6 som planlagt og nærmer seg fullføring som antas å bli i løpet av første halvår 2009. Sverre Gulbrandsen er fortsatt leid inn av MOVAR IKS som prosjektleder for anlegget.

Styret har som sedvanlig fått seg forelagt og har gått gjennom økonomisk status på investeringsprosjekter som er fullført. Investeringsstakten har vært meget høy helt siden årtusenskiftet med mange og tunge prosjekter. Med svært få unntak er prosjektene gjennomført godt innenfor de bevilgede økonomiske rammer. I de tilfeller det har vært overskridelser har det, i denne sammenheng, vært bagatellmessige beløp og er ikke relatert til noen av de betydelige investeringsprosjektene.

ØKONOMI

Omsetningen i 2007 for MOVAR IKS endte opp på 172,1 millioner kroner mot fjorårets 165,1 millioner kroner. Totale kostnader inkludert finans ble 157,5 millioner. Som en følge herav endte årsresultatet på i underkant av 15 millioner kroner. Til sammenligning var det budsjettert med et resultat på 1,0 millioner. Resultatet for 2007 ble i størrelsesorden 20 millioner.

En innbetaling på 5 millioner kroner fra Råde kommune på grunn av egen nytte av reservevannsledningen gjennom kommunen inngår som en kostnadsreduksjon. Beløpet tilføres vannområdet og vil i tråd med selvkostforskriften komme samtlige husstander i eierkommunene til gode ved at det reduserer gebyrgrunnlagene for vannforsyning.

Det gode resultatet er ikke minst også en konsekvens av god drift. Alle sektorer leverer meget gode resultater. Resultatet i MIB rammes imidlertid av fjorårets lønnsoppgjør som ble langt høyere enn forventet og budsjettert. I og med at 70 % av driftskostnadene i MIB er lønnsrelaterte slår det spesielt sterkt inn på driftsresultatet. Overskridelsen i forhold til budsjett ble i størrelsesorden 2 millioner kroner.

EFFEKTIVISERING

Styret står fortsatt fast på målsetningen om 3 % effektivisering pr. år. Etter hvert som rammebetingelsene endrer seg må det gjøres korreksjoner for at sammenligningsgrunnlaget skal være reelt og meningsfylt. Når behovet for å korrigere usammenlignbare forhold øker utover en gitt grense, er det grunn til å stille spørsmål om ikke effektiviseringsmålene bør redefineres. Ellers kommer man lett i en situasjon der resultatet blir uoversiktlig samtidig som "man går i fella" og gjør resultatene til det en vil gjennom korreksjoner. Administrasjonen vil derfor foreslå nye beregningsmåter for styret. Styret har gitt uttrykk for at effektiviseringsmålet ligger fast og at det skal dokumenteres og følges opp.

For vann blir selvkosten for 2007 korrigeret for volumvariasjon og utvikling i konsumprisindeks 3,90 kr/m³. Tilsvarende tall for 2006 var 3,52. I utgangspunktet er dette en økning på 10,8 %. Ved å gå inn i detaljene ser vi at økning i renter og avskrivninger utgjorde 0,40 kr/m³ sammenlignet med 2006 som følge av nytt forbehandlings-trinn. Korrigeret for dette forholdet som er utenfor enhver påvirkning fra vår side blir prisutviklingen fra kr. 3,52 – kr. 3,50, det vil si en prosentvis nedgang på 0,6 %.

Normert, inflasjonsjustert selvkost for avløpsanleggene endte på 4,10 kr/m³ mot 3,97 kr/m³ i 2006. Her utgjør økning i kjemikalieutgifter 7 øre pr. m³ og økte transportutgifter gjennom Moss kommunes avløpsnett (Vestby og Våler) 6 øre pr. m³.

På basis av overstående er det vanskelig å fastslå hvorvidt styrets målsetning om 3 % effektivisering er nådd fullt ut. Sammenligningsgrunnlaget "forstyrres" av parametere som påvirker resultatet begge veier. Etter hvert er det naturligvis også tyngre å hente effektivisering fordi potensialet minker etter hvert.

INVESTERINGER

Samlede investeringer i 2007 ble 58 millioner kroner. Av dette utgjorde reservevannssystemet 16 millioner kroner og omlegging av råvannsledning over Rygge Flystasjon ca. 21 millioner kroner som de største enkeltprosjektene. Innen renovasjonsområdet ble det investert i overkant av 11 millioner kroner totalt. MIB investerte for omtrent 5,5 millioner kroner. Største enkeltinvestering var i ny mannskaps brannbil til ca. 2,6 millioner kroner.

Styret foreslår at årets overskudd disponeres slik:

Årsoverskudd Vansjø Vannverk	kr. 5.867.435	Utbetales eierkommunene
Årsoverskudd Avløp	kr. 2.000.000	Utbetales eierkommunene
Årsoverskudd Avløp	kr. 2.842.676	Avsettes til selvkostfond
Årsoverskudd Solgård Avfallsplass	kr. 4.968.693	Utbetales eierkommunene
Årsoverskudd Solgård Avfallsplass	kr. 746.000	Avsettes fonds/etterbruk
Årsoverskudd Renovasjonstjenester	kr. - 273.722	Reguleres mot selvkostfond
Årsoverskudd MIB – brannstjenester	kr. -1.410.531	Dekkes fra egenkapital
Årsoverskudd MIB – feiertjenester	kr. -95.936	Reguleres mot selvkostfond

Sum disponering kr. 14.644.615

Styrets beretning 2007

ARBEIDSMILJØ

MOVAR IKS er en IA-bedrift og har hatt høy oppmerksomhet på sykefravær og tiltak for å holde folk i arbeid for eksempel tilpassing av arbeidssituasjonen.

I 2007 endte det samlede sykefraværet opp på 4,6 % hvorav korttidsfraværet var 0,9 %. Dette er omtrent identisk med resultatet året før. Vi vil fortsatt holde høy oppmerksomhet på forholdet med sikte på å få redusert tallet ytterligere.

Det er i 2007 ikke registrert alvorlige arbeidsulykker hos MOVAR IKS.

Styret anser arbeidsmiljøet i selskapet som godt.

YTRE MILJØ

MOVAR IKS er en miljøbedrift med hovedfokus på produksjon av drikkevann, rensing av avløpsvann, innsamling og behandling av avfall samt brann- og feiervirksomhet. Som følge av utvidelse av deponigassystemet med gravearbeider og usedvanlig mye

nedbør har vi gjennom store deler av året slitt med plagsom lukt fra deponiet. Det har vært arbeidet på spreng for å eliminere problemene og styret har hatt stor oppmerksomhet på denne saken.

ANSATTE

Ved utgangen av 2007 hadde MOVAR IKS 96 ansatte. I tillegg er det 20 deltidsansatte i brannvesenet og dette er vesentlig personell med annen hovedarbeidsgiver enn MOVAR IKS.

LIKESTILLING

MOVAR IKS er en mannsdominert virksomhet, men ansetter stadig flere kvinner. Det praktiseres ingen form for kvotering, men faktorer som kjønn tillegges vekt under ellers like forhold. Selskapets ledergruppe består av 5 menn og 1 kvinne.

FREMTIDSUTSIKTER

Styret anser at selskapet på en god måte ivaretar sine oppgaver i henhold til de opprinnelige forutsetningene blant annet med hensyn til å ta ut de tiltenkte stordriftsfordelene.

Styret i MOVAR IKS: Sittende fra venstre Mariana Oberli, styreleder Paul-Erik Krogs vold og Liv Leirstein. Stående fra venstre Tore Fredriksen, Tom A. Ludviksen, Kjell Løkke og Hans R. Wold.

Rygge, 31.12.2007

10. april 2008

I styret for MOVAR IKS

Paul-Erik Krogs vold
Leder

Tom A. Ludviksen

Mariana Oberli

Liv Leirstein

Frode Klemp

Kjell Løkke

Hans R. Wold
Ansattes valgte repr.

Tore Fredriksen
Ansattes valgte repr.

Erling Berg
Direktør

Organisasjonen MOVAR IKS

ORGANISASJONEN MOVAR IKS

REPRESENTANTSKAPET

Representantskapet velges av medlemskommunene. Funksjonstiden følger kommunevalperioden.

Nytt representantskap ble konstituert 18. desember 2007, og det nyvalgte representantskapet består av følgende medlemmer:

Tor Fagerbakk	-	Rygge, leder
Tage Pettersen	-	Moss, nestleder
Kari Archer	-	Moss
Øivind Trond Hansen	-	Moss
Jan Eilert Bjørnstad	-	Moss
Ulf Leirstein	-	Moss
Øystein Engen	-	Rygge
Tom Jacobsen	-	Rygge
Johann Juliusen	-	Råde
Engebret Tofteberg	-	Råde
Kjell Bakke	-	Vestby
Anita Wulvig	-	Vestby
Susanne Riekeles	-	Vestby
Kjerstin Wøyen Funderud	-	Våler
Roger Brennvall	-	Våler

Styrets leder og MOVARs direktør deltar også i representantskapets møter.

Representantskapet har i 2007 hatt 4 møter og behandlet 9 saker.

STYRET

Styrets medlemmer og vararepresentanter velges av representantskapet. 2 av styrets medlemmer med vararepresentanter velges av og blant selskapets ansatte.

Ny styresammensetning ble valgt 18. desember 2007:

Paul-Erik Krogsvold	-	Moss, leder
Tom Anders Ludvigsen	-	Vestby, nestleder
Liv Leirstein	-	Moss
Inger-Lise Skartlien*	-	Rygge
Kjell Løkke	-	Råde
Mariana Oberti	-	Våler
Tore W. Fredriksen	-	ansatt
Hans-Rikard Wold	-	ansatt

*I ettertid har Inger-Lise Skartlien varslet at hun trer ut av styret, og at hennes vararepresentant Frode Klemp møter i hennes sted inntil nytt medlem formelt er valgt.

Representantskapets leder, MOVARs direktør samt ledergruppen for øvrig, deltar også i styrets møter.

Styret har i 2007 hatt 7 møter, behandlet 23 saker og 42 orienteringssaker

ARBEIDSMILJØUTVALGET

Utvalget har 8 faste stemmeberettigede medlemmer, og disse har i 2007 vært følgende:

Fra arbeidsgiversiden:

Freddy Tangen
Johnny Sundby
Jack Hatlen
Veslemøy L. Ottosen
Vararepresentant: Jon Wold

Fra arbeidstakersiden:

Hege A. Hellem (hovedverneombud VAR)
Per-Chr. Rasmussen
Stein Aardal (hovedverneombud MIB)
Christian Ellingsen
Vararepresentant: Heidi Elvemo

Arbeidsgiversiden v/Johnny Sundby har hatt ledervervet i 2007 og hovedverneleder Arnfinn Jacobsen har vært AMUs sekretær. Bedriftslege Laila Torp fra Høyden Bedriftshelsetjeneste A/S møter i AMU uten stemmerett. Det har blitt avholdt 4 møter, behandlet 22 saker og 14 orienteringssaker.

Bedriften har etablert Attføringsutvalg, og i 2007 ble det avholdt 4 møter.

PERSONELL

Ved utgangen av 2007 var det 96 ansatte i MOVAR, som igjen tilsvarer ca. 91 årsverk.

I avdelingen for brannberedskap er det for øvrig 20 deltidsansatte, inkludert 3 heltidsansatte feiere og 1 heltidsansatt brannkonstabel i MIB. Deltidsprosenten utgjør til sammen 0,7 årsverk.

Ledelsen i selskapet har bestått av:

Erling Berg	-	Direktør
Oddgeir Johansen	-	Kontorsjef
Veslemøy L. Ottosen	-	Kvalitetssjef
Freddy Tangen	-	Sektorsjef renovasjon
Johnny Sundby	-	Sektorsjef vann og avløp
Jack Hatlen	-	Branssjef

Personellet har i hovedsak fordelt seg slik:

Administrasjon	-	14 ansatte
Vannverk	-	5 ansatte
Renovasjon	-	18 ansatte (+ 5 deltidsansatte*)
Avløp	-	9 ansatte
Teknisk Fellesavd.	-	5 ansatte
Brannvesen	-	22 ansatte
Feiervesen	-	10 ansatte
Forebyggende avd.	-	6 ansatte
Administrasjon MIB	-	2 ansatte

* I avdelingen for renovasjon er det 5 deltidsansatte miljøarbeidere. De arbeider på gjenbrukstasjonen på Solgård Avfallsplass på langdager og lørdager. Deltidsprosenten utgjør til sammen 1 årsverk.

Arbeidsgivers prinsipielle holdning er å legge forholdene til rette for en målrettet kompetanseoppbygging for alle ansatte i MOVAR. Opplæring og kurs innen de fagområder som den enkelte ansatte er satt til å utøve anses å være en del av utviklingen i MOVAR.

Til sammen har 30 av de ansatte vært på kurs og opplæring i 2007 og det er medgått i alt 201 kursdager. Tilsvarende tall fra 2006 var 226.

Hovedtall

Utdrag fra MOVARs årsregnskaper for årene 2003-2007 (Beløp i hele 1.000 kr)

	2003	2004	2005	2006	2007
Driftsinntekter	121.742	136.398	141.140	165.975	172.113
Lønnskostnader/godtgjør.	40.967	42.816	41.619	44.467	51.938
Avskrivninger	15.799	16.206	18.083	21.028	23.708
Andre driftskostnader	57.619	68.611	74.055	74.878	78.131
Sum driftskostnader	114.385	127.633	133.757	140.373	153.777
Driftsresultat	7.357	8.765	7.383	25.602	18.337
Finansinntekter	647	406	445	909	1.618
Finanskostnader	6.557	7.461	5.855	6.889	10.310
Netto finanskostnader	5.910	7.055	5.410	5.980	8.692
Ekstra ordn. innt./kostnad.	1.000	7.868	-162	0	5.000
Årets resultat	2.447	9.578	1.811	19.622	14.645
Betalingsmidler	13.189	14.275	3.920	27.637	31.278
Utestående fordringer	14.002	22.857	22.033	23.221	15.618
Kortsiktig gjeld	23.203	21.582	23.222	29.529	39.554
Langsiktig lånegjeld	104.745	153.243	150.238	212.593	214.119
Antall ansatte	89	89	88	91	96

Ledergruppen i MOVAR IKS.

Resultatregnskap 2007

(Beløp i hele 1.000 kr)

MORSELSKAPET			KONSERN		
2007	2006		Note	2007	2006
DRIFTSINNEKTER					
169 097	161 331	Salgsinntekter	2	170 860	162 998
3 016	3 601	Andre driftsinntekter		3 016	3 601
172 113	164 932	SUM DRIFTSINNEKTER		173 876	166 599
DRIFTSKOSTNADER					
56 418	53 077	Materialkostnader og tjenester		56 804	54 169
51 938	44 467	Lønn, godtgj. og sosiale avgifter	3	51 938	44 467
23 708	21 028	Avskrivninger på varige driftsmidler		23 726	21 046
27	9	Tap på fordringer		34	9
21 685	20 968	Andre driftskostnader		22 559	20 987
153 776	139 549	SUM DRIFTSKOSTNADER		155 061	140 678
18 337	25 383	DRIFTSRESULTAT		18 815	25 921
FINANSINNEKTER OG- KOSTNADER					
1 147	721	Annen renteinntekt		1 225	737
471	188	Aksjeutbytte		81	188
10 310	6 889	Annen rentekostnad		10 310	6 889
-8 692	- 5 980	RESULTAT AV FINANSPOSTER		- 9 006	- 5 996
5 000	0	Ekstra ord. inntekter/-kostnader		5 000	0
		RESULTAT FØR SKATTEKOSTNAD		14 809	19 956
		Skattekostnad		155	155
14 645	19 403	ÅRETS RESULTAT		14 654	19 801
DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT					
2 843	7 023	Avsatt overskudd avløp		2 843	7 023
746	489	Avsatt overskudd Solgård avf.pl.		746	489
0	611	Avsatt overskudd renovasjonstjenester		0	611
0	624	Avsatt overskudd MIB-brannvesenet		0	624
0	613	Avsatt overskudd MIB-feiervesenet		0	613
-274	0	Dekking underskudd renovasjon		-274	0
-1 410	0	Dekking underskudd MIB-brannvesen		-1 410	0
-96	0	Dekking underskudd MIB-feiervesenet		-96	0
0	0	Udisponert overskudd		0	0
12 836	10 043	Tilbakeført overskudd eierkommunene		12 836	10 043
0	0	Avsatt egenskap. MOVAR Næring AS		9	8
0	0	Utbytte fra MOVAR Næring AS		0	390
14 645	19 403	Sum disponering		14 654	19 801

Balanse pr. 31.12.2007

(Beløp i hele 1.000 kr)

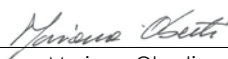
MORSELSKAPET			KONSERN		
2007	2006		Note	2007	2006
EIENDELER					
		Utsatt skattefordel		2	0
229 020	244 025	Varige driftsmidler	4	229 044	244 062
58 150	26 504	Prosjekter under arbeid	5	58 150	26 504
105 903	88 447	Transportmidler, maskiner, innventar	4	105 903	88 447
2 258	1 878	Andre finansielle anleggsmidler	9,10	1 758	1 378
395 331	360 854	SUM ANLEGGSMIDLER		394 857	360 396
46 830	30 517	Fordringer		45 952	30 552
32 397	29 431	Bankinnskudd, kontanter m.m	6	34 457	31 437
79 227	59 948	SUM OMLØPSMIDLER		80 409	61 989
474 558	420 801	SUM EIENDELER		475 266	422 384
GJELD OG EGENKAPITAL					
136 169	134 362	Opptjent egenkapital	11	136 186	134 370
0	0	Udisponert overskudd		390	0
136 169	134 362	SUM OPPTJENT EGENKAPITAL		136 576	134 370
12 081	12 474	Pensjonsforpliktelser	12,13	12 081	12 474
12 081	12 474	SUM AVSETNING PENSJONSFORPLIKTELSE		12 081	12 474
183 783	177 642	Langsiktig gjeld - statsbanker		183 783	177 642
27 161	31 213	" " foretningsbanker		27 161	31 213
3 175	3 738	" " pensjonskasser		3 175	3 738
214 119	212 593	SUM LANGSIKTIG GJELD	14	214 119	212 593
60 000	21 800	Kortsiktig rentebærende gjeld	13	60 000	21 800
0	0	Betalbar skatt		157	155
0	0	Skyldig utbytte		0	390
12 836	10 043	Overskudd overført eierkommunene		12 836	10 043
39 353	29 528	Annen kortsiktig gjeld	15	39 497	30 558
112 189	61 371	SUM KORTSIKTIG GJELD		112 490	62 946
474 558	420 801	SUM GJELD OG EGENKAPITAL		475 266	422 384

Rygge, den 31. desember 2007

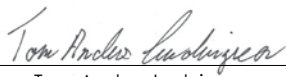
10. april 2008

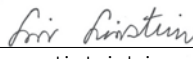
Paul-Erik Krogs vold
Leder

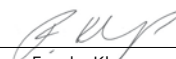
Mariana Oberfi

Tom Anders Ludvigsen

Liv Leirstein

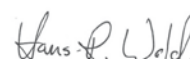
Frode Klemp

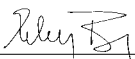
Kjell Løkke

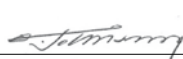
Tore Fredriksen
Ansattes valgte repr.

Hans R. Wold
Ansattes valgte repr.

Erling Berg
Direktør

Oddgeir Johansen
Økonomiansvarlig

Kontantstrøm

KONTANTSTRØMSANALYSE (Beløp i 1000 kr.)

	MORSELSKAPET		KONSERN	
	2007	2006	2007	2006
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter				
Resultat før avsetninger og overføringer	14 644	19 403	14 809	19 956
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	-111	-551	-111	-551
Ordinære avskrivninger	23 708	21 028	23 726	21 046
Nedskrivninger aksjer	0	0	0	0
Endring i fordringer	-16 313	1 991	-15 400	1 956
Endring i leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld	9 825	6 372	8 551	7 902
Endring i andre tidsavgrensingsposter	0	0	124	0
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	31 753	48 245	31 699	50 309
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter				
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	437	150	437	150
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-59 670	-26 441	-59 670	-26 501
Utbetaling kjøp av aksjer i andre foretak	-380		-380	
Utbetalinger andre kommuners fellesprosjekt	-25 610	-6 119	-25 610	-6 119
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-85 223	-32 410	-85 223	- 32 470
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter				
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld	44 700	32 600	44 700	32 600
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	-20 539	-18 945	-20 539	-18 945
Finansiering andre kommuners fellesprosjekt	26 343	- 3 979	26 343	- 3 979
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	50 504	9 676	50 504	9 676
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	2 966	25 511	3 020	27 517
Kontanter og kontantekvivalenter 01.01	29 431	3 920	31 437	3 920
Kontanter og kontantekvivalenter 31.12	32 431	29 431	34 457	31 437

Note 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk samt gjeldene forskrifter tilknyttet lov om interkommunale selskaper. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder. Selskapet har utarbeidet regnskapet etter regler for større selskap. Interne inntekter og kostnader er eliminert i totalregnskapet. Vurdering av selskapets pensjonsforpliktelser er foretatt av aktuar. Beregning av årets pensjonskostnader og selskapets pensjonsforpliktelser er regulert og balanseført.

I konsernregnskapet til MOVAR IKS inngår morselskapet MOVAR IKS og datterselskapet MOVAR Næring AS. Konserninterne transaksjoner er eliminert ved konsolideringen. Datterselskapets benytter de samme regnskapsprinsipper som morselskapet. I notene til årsregnskapet er regnskapstallene spesifisert på morselskap og konsern. For de noter konserntall avviker fra morselskapets tall, blir disse presentert som egne punkter til notene.

Note 2 DRIFTSINNTEKTER (Beløp i 1000 kr.)

Driftsinntekter fordelt på virksomhetsområder	2007	2006
Driftsinntekter Vansjø Vannverk	29 911	27 233
Driftsinntekter avløp	36 833	38 503
Driftsinntekter Solgård Avfallsplass	34 775	34 177
Driftsinntekter renovasjonstjenester	33 182	31 618
Driftsinntekter MIB (brann- og feierseksjon)	35 669	32 347
Driftsinntekter felles administrasjon	1 743	1 054
SUM INNTEKTER MOVAR IKS	172 113	164 932
Salgsinntekter MOVAR Næring AS	1 993	1 897
Driftsinntekter fordelt på aktiviteter	2007	2006
Salg av varer og tjenester til MOVAR kommunene 1)	111 476	108 043
Renovasjonsabonnenter og slamtømming (direkte)	18 177	17 391
Leieinntekter/merkantile tjenester	2 204	1 468
Fortjeneste v/salg av driftsmidler	111	523
Salgsinntekter avfall, septik m.m	36 010	35 219
Salgsinntekter brann/feiertjenester 2)	3 505	1 819
Salgsinntekter - andre inntekter	630	469
SUM FORDELTE INNTEKTER MOVAR IKS	172 113	164 932
Salgsinntekter MOVAR Næring AS	1 993	1 897

1) Moss og Rygge kommune har innbetalt kr. 13.531.000 i tilknytning til tjenesteytelse med renovasjonstjenester. Direkteleveringer av avfall til gjenbruksstasjon er gruppert under inntekter avfall.

2) Refusjoner fra ABØ i forbindelse med samarbeid om felles alarmtjenester utgjorde kr. 1.214.000

Volumet av interne inntekter og kostnader i 2007 er registrert til **kr. 21.940.000 (kr.20.796.000 i 2006)**

Note 3 LØNNSKOSTNADER, GODTGJØRELSE M.M.

(Beløp i 1000 kr.)

Lønnskostnader, ytelser	2007	2006
Lønninger m.m	33 746	30 210
Lønninger, deltidskorps brannvesen	2 178	1 913
Feriepenger	4 347	3 879
Arbeidsgiveravgifter	6 352	4 883
Pensjonskostnader, inkl. AFP	4 876	2 648
Andre ytelser	1 143	1 456
Lærlingtilskudd	- 83	- 42
Refusjoner fra folketrygden	- 1 070	- 785
Ytelser til styre og representanskap	449	305
SUM	51 938	44 467

Gjennomsnittlig antall ansatte i selskapet var 96 + deltidskorps i brannvesenet på 20

Utbetalt lønn til selskapets direktør i 2007 utgjorde kr. 808.457,-

Revisor

Kostnader revisjon for år 2007 utgjorde kr. 113.000,-

Note 4 VARIGE DRIFTSMIDLER (Beløp i 1000 kr.)

Anleggsmiddel gruppert	Kostpris	Årets tilgang	Avgang	Akk. av/ nedskriv.	Balanse verdi pr. 31/12-2007	Årets ord. avskriv	Økonom. levetid
Inventar/løsøre	2 080	305		1 191	1 194	160	10 år
Datautstyr	14 321	399		8 347	6 373	1 809	5 år
Bygninger	242 696	3 218		108 214	137 700	10 199	20-50 år
Veger/plasser/Ledninger	113 307	14 724		31 953	96 078	2 866	40 år
Maskiner/tekniske Installasjoner	163 913	5 993		106 770	63 136	6 446	20 år
Transportmidler	23 042	1 071	16	11 229	12 868	1 901	5-20 år
Utstyr gjenbruskstasjonen	2 598	0	310	1 375	913	174	10 år
Renovasjonsutstyr, beholdere - dunker	1 162	0		465	697	117	10 år
Kommunikasjonsutstyr m.m	666	251		582	335	34	
Tomter/eiendommer	15 124	0			15 124		
MOVAR IKS SUM	578 909	25 961	326	249 101	334 418	23 708	
MOVAR Næring AS Datautstyr mm	60	60		36	24	18	5 år
KONSERNET	578 969	26 021	326	249 137	334 442	23 726	

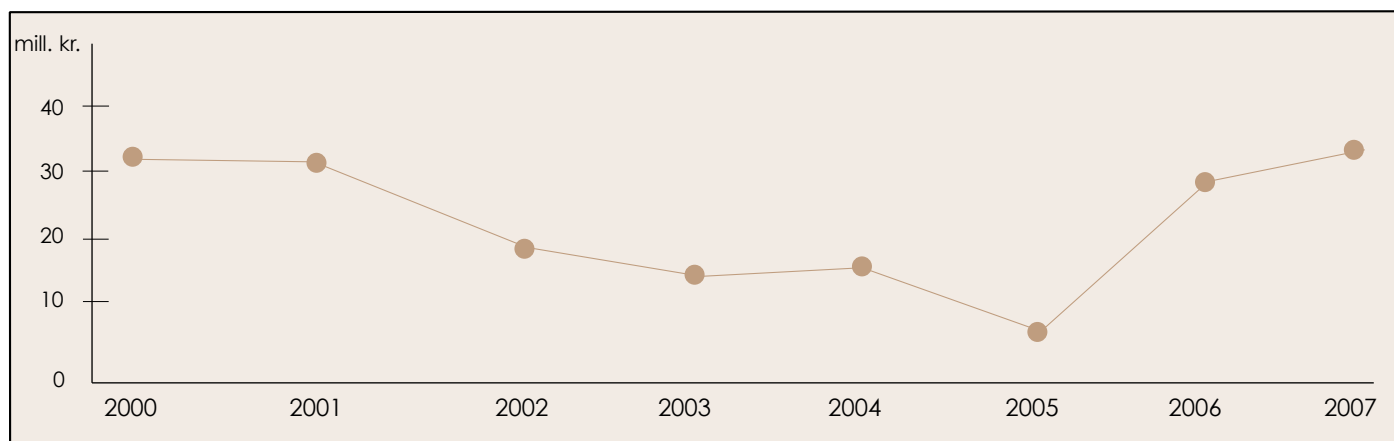
Note 5 INVESTERINGER (Beløp i 1000 kr.)

Investeringer i varige driftsmidler viser følgende tilgang (- avganger) for 2007. I tillegg kommer prosjekter som er under arbeid og blir avsluttet ved endelig ferdigstilling. Saldo på ikke avsluttede prosjekter viser pr. 31.12.2007 ca. 58.150 mill. kroner, inkl. MOVARs andel av reservevannforsyningen mellom Fredrikstad, Sarpsborg og MOVAR.

	2007	2006
Investeringer i varige driftsmidler	26 021	87 352
Kjøp av aksjer og andeler, tomteerverv m.m.	380	0
Sum investeringer	26 401	87 352
Samlede investeringer er finansiert slik:		
Lånefinansiering	22 801	84 150
Salg av eiendeler	326	551
Egen finansiering	3 274	2 651

Note 6 BETALINGSMIDLER

Beholdninger pr. 31.12.2007 MOVAR IKS	32 397
- herav bundet skattetrekk	1 119
Beholdninger pr. 31.12.2007 MOVAR Næring AS	2 060
Sum beholdninger konsern pr. 31.12.2007	35 576

Note 7 LIKVIDITETSRESERVE

(Betalingsmidler/årlige inntekter*100)

2007: 18,2 % (2006: 18,8 %)

Note 8 LIKVIDITETSGRAD

(Omløpsmidler/kortsiktig gjeld*)

2007: 1,18 % (2006: 1,81 %)

*)Omløpsmidlene er omregnet i forbindelse med utestående fordringer tilknyttet prosjekt "reservevannsforsyning, som har sin motpost tilknyttet kortsiktig rentebærende gjeld (byggelån).

Likviditetanalysen er beregnet med basis fra konserntall.

Note 9 AKSJER I ANDRE FORETAK

Selskap	Selskapets aksjekapital	Antall aksjer eid av MOVAR	Eierandel	Pålydende	Verdi i balansen
Østfold Follo Miljøfor	1.000.000	3 400	34,00 %	100	600.400
Rekom AS	2 349.500	60	1,28 %	500	30.000
AnalyCen AS	2.400.000	50	0,50 %	240	28.000
Alarmsentralen Brann Øst AS	5.280.000	11.000	16,67 %	1.730.000	1.100.000

Note 10 INVESTERING I DATTERSELSKAP

DATTERSELSKAP	STIFTELSESSÅR	EIERANDEL	PÅLYDENDE	AKSJEKAPITAL
MOVAR NÆRING AS	2006	100 %	5.000	500.000

Note 11 OPPTJENT EGENKAPITAL (Beløp i 1000 kr.)

	MOVAR/ Teknisk F	Vansjø Vannverk	Avløp	Solgård Avfallsplass	Reno- vasjons- tjenester	MIB	Udisp. overskudd	SUM
Egenkapital 01.01.2007	(814)	42.156	54.713	41.494	(2 645)	(542)	0	134.361
Årets disponering	-	-	2.837	746	-274	-1.506	12.842	14.644
Egenkapital 31.12.2007	(814)	42.156	57.550	42.240*	(2.919)	(2.048)	12.842	149.005
MOVAR Næring AS								8

* Etterbruksfond Solgård avfallsplass utgjør kr. 380.000,-

Note 12 PENSJONSKOSTNADER OG FORPLIKTELSER (Beløp i 1000 kr.)

Morselskapet har en kollektiv pensjonsavtale for alle ansatte. Ordningen gir rett til definerte fremtidige ytelser (ytelsesbasert). Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelser fra folketrygden. Den kollektive pensjonsavtalen er finansiert ved fondsoppbygging organisert i et forsikringselskap

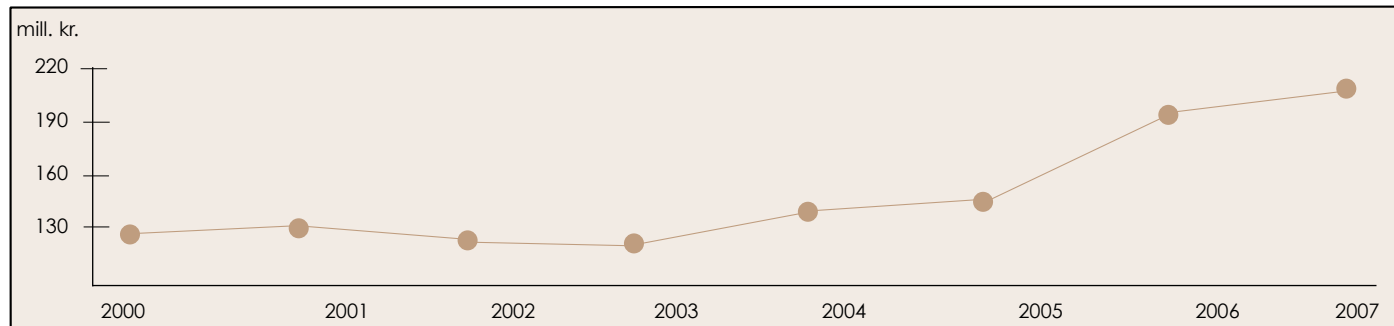
	2007	2006		2007	2006
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	3 642	2 097	Oppført i balansen:		
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	5 490	4 097	Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	102 915	83 836
Avkastning på pensjonsmidler	-4 290	-4 102	Pensjonsmidler	79 222	72 920
Resultatført virkning av estimatendring	232	0	Netto påløpt pensjonsforpliktelse	23 693	10 917
Omkostninger knyttet til ordningen	271	262	Ikke resultatført estimatavvik	-13 105	15
Årets netto pensjonskostnad før arb.giv.avg.	5 345	2 352	Arbeidsgiveravgift på netto forpliktelse	1 493	1 542
Periodisert arbeidsgiveravgift	754	332	Balanseført netto forpliktelse etter arb.giv.avg.	12 081	12 474
Netto pensjonskostnad etter arb.giv.avg.	6 099	2 683	Økonomiske forutsetninger:		
			Diskonteringsrente	5,50 %	5,00 %
			Forventet lønnsvekst	4,50 %	-
			Forventet lønnsregulering/G-regulering	4,25 %	3,19 %
			Forventet avkastning på fondsmidler	5,75 %	6,00 %

Som aktuarmessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn, vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring.

Note 13 PENSJONSKOSTNADER FORDELT PÅ VIRKSOMHETSOMRÅDER (Beløp i 1000 kr.)

	MOVAR/ Teknisk F	Vansjø Vannverk	Avløp	Solgård Avfallsplass	Reno- vasjons- tjenester	MIB	SUM
Forpliktelser 01.01.2007	2 302	886	1 391	1 691	599	5 605	12 474
Årets regulering	-72	-21	-36	-62	-13	- 189	- 393
Fordelt pensjonskostnader pr. 31.12.07	2 230	865	1 355	1 629	586	5 416	12 081

Note 14 Langsiktig gjeld

Note 15 KORTSIKTIG GJELD (Beløp i 1000 kr.)

Kortsiktig rentebærende gjeld relaterer seg til samlet opptrekk av byggelån til utbygging "Omlegging av vannledning over flyplassen, "Utvidelse av deponiområde - langs E-6" og " Regional reservevannforsyning mellom Fredrikstad, Sarpsborg og MOVAR".

Annen kortsiktig gjeld representerer driftsrelatert gjeld (leverandørgjeld, skyldig offentlige avgifter, feriepenger m.m.)

	Morselskap	Konsern
Kreditorer	31 288	31 132
Skyldig skattetrekk	2 075	2 075
Skyldig merverdiavgift	- 1 861	- 1 717
Skyldig arbeidsgiveravgift	1 160	1 160
Betalbar skatt	0	157
Feriepenger	4 819	4 819
Påløpte rentekostnader	1 871	1 871
Annen kortsiktig gjeld	0	0
Utbytte til eierkommunene	0	0
	39 352	39 497

Revisjonsberetning 2007

Til representantskapet i MOVAR IKS

REVISJONSBERETNING FOR 2007

Vi har revidert årsregnskapet for MOVAR IKS for regnskapsåret 2007, som viser et overskudd på kr 14.644.611 for morselskapet og et overskudd på kr 14.654.000 for konsernet. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling, noteopplysninger og konsernregnskap. Regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge er anvendt ved utarbeidelsen av regnskapet. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre og direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder revisjonsstandarder vedtatt av Den norske Revisorforening. Revisjonsstandardene krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontrollsystemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling 31. desember 2007 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapsskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Moss, 10. april 2008
RevisjonsCompagniet AS
Revisornr. 936 025 609

Magnar Nilsen
Statsautorisert revisor

Medlem av Den norske Revisorforening

ADMINISTRASJON

Administrasjon og teknisk ledelse i MOVAR IKS var ved utgangen av året på 14 årsverk.

Oppfølging og dokumentasjon som følge av nye og endrede lover og forskrifter øker i omfang år for år og båndlegger etter hvert ressurser til dels betydelig.

Ved slutten av 2006 ble det anskaffet program tilknyttet elektronisk fakturabehandling. Etter å ha benyttet verktøyet vel ett års tid viser anskaffelsen å være svært vellykket. Programmet løser inngående behandling av fakturer på en svært effektiv måte, gir brukere og regnskapsavdeling god oversikt over dokumentflyten og gjenfinning av regnskapsdata. Tilpasningen av nye rutiner tilknyttet implementeringen har løst seg utmerket på relativt kort tid.

Høsten 2007 gikk vi i gang med forberedelsene til fullelektronisk saks- og arkivsystem for MOVAR. Selve programmet ACOS WebSak har vært i bruk siden 2005 og er derfor godt kjent av brukerne. Nytt fra 01.01.2008 er at all saksdokumentasjon kun ligger lagret elektronisk.

I løpet av året ble det besluttet å gå til anskaffelse av webbaserte tidsregistreringsprogrammer gjeldene for hele bedriften. For beregskapsavdelingen i MIB ble det valgt en egen løsning, webapplikasjonen "Gatsoft", rettet mot vaktordninger og bemanningsplanlegging tilknyttet turnus. Selve leveransen vil skje tidlig i 2008 og vil kunne tas i fullt bruk i løpet av første halvdel av 2008.

I MOVAR for øvrig ble webapplikasjonen "WinTid" valgt som tidsregistreringsverktøy. Anskaffelsen skjedde på slutten av 2007. Dagens opplegg til tidsregistrering håndteres manuelt med påfølgende timelister i papirversjon. Dette gir betydelig manuell behandling, manuell kontroll og mangelfull dokumentasjon iht. Arbeidsmiljølovens krav til dokumentasjon. I og med at mange ansatte i bedriften har fått tilbud om fleksitid gjeldene fra 1. januar 2008, var det nødvendig å etablere et system som gir korrekt informasjon med hensyn til "komme og gå registrering". Programsystemene kan integreres direkte til dagens lønnsprogram, og vil på sikt kunne gi en rasjonell og effektiv håndtering av lønnsregistreringsopplegget i bedriften.

Det ble i løpet av høsten 2007 anskaffet digitalt HMS-program. Programmet er svært fleksibelt og brukervennlig, og det har søkefunksjoner som gjør det enkelt for brukerne å finne frem, samtidig som det letter arbeidet betydelig med hensyn til årlige revisjoner. Konvertering fra nåværende IK-system har pågått over en viss tid, og man regner med at nytt digitalt program skal være klart til bruk i løpet av første halvår 2008.

Bedriften har fokus på HMS-arbeidet på alle områder, det ivaretas i fellesskap av verneledere og verneombud. Det er gjennomført vernerunder på alle virksomhetsområder uten at det er avdekket alvorlige mangler tilknyttet vernetjenesten. Hovedverneleder er ansvarlig også for oppfølging av stoffkartoteket gjeldene for bedriften.

Internkontrollsystemet ivaretas av kvalitetssjef. Det har i løpet av året vært gjennomført årlig systemrevisjon tilknyttet internkontrollen.

Elektronisk personalhåndbok, som inneholder MOVAR stoff, avtaler, reglementer, skjemaer, lover/forskrifter tilknyttet personalspørsmål, blir ivaretatt av hovedverneleder, kvalitetssjef, kontorsjef og 1. sekretær ved administrasjonen. Alle ansatte i MOVAR skal i utgangspunktet ha tilgang til den elektroniske personalhåndboken.

Direktør Erling Berg har representert MOVAR IKS styret i AnalyCen AS og Østfold og Follo Miljø AS og er vararepresentant i styret for Alarmsentral Brann Øst AS. Sverre Gulbrandsen har ivaretatt MOVAR IKS' interesser som styremedlem i for Alarmsentralen Brann Øst AS.

Erling Berg er også styreleder og daglig leder i MOVAR Næring AS som er 100 % eiet av morselskapet MOVAR IKS

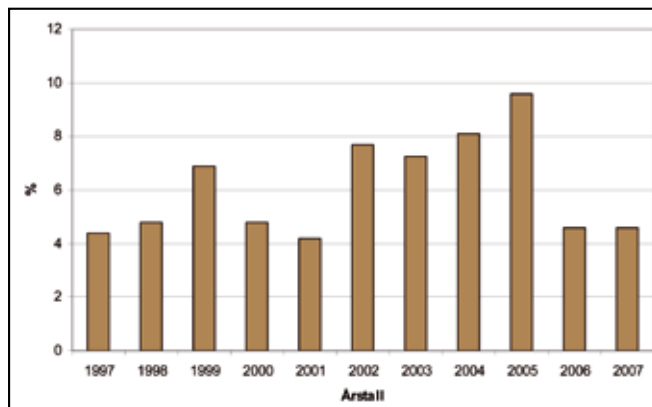
Erling Berg er valgt som vararepresentant i styret for Fagrådet for Ytre Oslofjord og har representert MOVAR som observatør i hovedstyret for Morsa.

Veslemøy Ottesen representerer MOVAR i styret for Driftsassistansen Østfold.

Bedriften benytter et egnet dataverktøy, som letter oversikten over sykefraværet samt oppfølging av den sykemeldte.

I 2007 var sykefraværet på 4,6 %, det samme som for 2006. Av dette utgjorde korttidsfraværet (fravær med egenmelding) 0,9 %.

Sykefraværstatistikk for MOVAR IKS 1997-2007

I 2007 ble det registrert 25 uønskede hendelser. 4 av hendelsene medførte til sammen 55 dagers sykefravær.

TEKNISK FELLESAVDELING

Teknisk Fellesavdeling er en beredskapsavdeling for MOVARs virksomheter og har som hovedoppgave å ta seg av forebyggende vedlikehold av installasjoner etter avtale med den enkelte avdeling (ekstern ledingsnett, eksterne målerstasjoner og kummer, inntak- og utslippsledninger, høydebasseng og signalkabelanlegg m.m.). Fellesavdelingen bistår også med anskaffelser av teknisk utstyr, har ansvar for felles VA-lager og har eget verksted. I tillegg skal avdelingen bistå alle MOVARs avdelinger i forbindelse med ferieavvikling og sykdom.

I 2007 har avdelingen utført tjenester/arbeid i følgende omfang til de enkelte

	Adm.	Vansjø VV.	Kambo RA	Fuglev. RA	Hestev. RA	Solg. AP	MIB	Prosjekt
Dagsverk inngåtteavtaler	15	114	47	84	14	14		
Dagsverk bestilte oppdrag	8	116	94	128	85	74	13	58
Herav vikardagsv.			21	0	24	2		

Dette viser at avdelingen har bistått de øvrige avdelinger med 47 vikar-/assistansedagsverk, 576 dagsverk knyttet til bestilte oppdrag og 288 dagsverk knyttet til inngåtte avtaler om særskilte oppdrag.

Inngåtte avtaler omfatter i hovedsak:

- Oppfølging, ettersyn og vedlikehold av eksternt VA-ledningsnett inklusive målerstasjoner og kummer, samt påvisninger og merking.
- Oppfølging, ettersyn og vedlikehold av høydebasseng.
- Oppfølging, ettersyn og vedlikehold av felles eksternt signalkabelanlegg inklusive påvisninger og merking.
- Service på definerte tekniske installasjoner.
- Oppfølging, ettersyn, vedlikehold av eksterne mengde- målersystem.
- Oppfølging, ettersyn og HMS kontroller for virksomhetenes el installasjoner.
- Overvåkning av råvannskvaliteten i Vansjø og algeoppfølging.
- Oppfølging av inntak og utslippsledninger.
- Vaktmestertjeneste for administrasjonsbygget.
- Service og vedlikehold på ventilasjonsanlegg ved Fuglevik RA, Hestevold RA, Kambo RA og Vansjø Vannverk.
- Avdelingen er pr. 31.12.2007 bemannet med avdelingsleder, formann, fagformann elektro samt 2 fagarbeidere. I tillegg har avdelingen en stilling som står vakant.

Noen av tiltakene hvor fellesavdelingen har bistått kan nevnes:

Vansjø Vannverk:

- Røropplegg til flotasjonsbasseng 1,3,4.
- Overhaling av gear/motor skråskruer kalksilo 1 og 2.
- Lagd ny målerbeholder for måling av pH rentvann.
- Støpt nye fundamenter og montert 2 nye kalkpumper.
- Montert ny slampumpe.
- Riving av gammelt polymeranlegg.
- Overhaling service rentvannspumper.
- Overhaling service råvannspumper.
- Bistand i forbindelse med prosjekt "Reservevannsforsyning".
- Algeoppfølging i Vansjø i perioden mai til oktober.
- Oppfølging bistand ved omlegging råvannsledning.

Kambo Renseanlegg:

- Sveiset og reparert langskruer i eksternslammottaket.
- Overhaling slampumpe 1.
- Ny el kurs for aircondition arkiv rom innedel/utedel.
- Ny el kurs for tilførsel trådløst accesspunkt personalbygg.
- Nytt røropplegg for kjemikalie til fortykker.
- Lagd porter i gjerdet rundt bassenger.
- Montert ny motor og gir silorom.
- Bistand av drift av anlegget.
- Lagt opp fleksibelt kontaktsett for fordeling til UPS-kurs v/serverskap.
- Lagt opp strømtilførsel til trådløst nettverk og nødlys.

Fuglevik Renseanlegg:

- Montert ny ss-måler til sentrifuge.
- Byttet førings Skinner for kabler, til sandtravers 1.
- Ny dør på Carlberg pumpestasjon er byttet.
- Pigget opp gammel skinnegang og lagt ned ny og støpt i utlastingsrom.
- Montert støydemper på eksos fra gassmotor.

Hestevold Renseanlegg:

- Montert ny omrører i slamlager.
- Montert ny skruer sandavvanner.
- Lagd ny flotør til dekanteringspumpe.
- Bistand til drift av anlegget.

Solgård Avfallsplass:

- Sveise og rep. arbeide med containere og skuff til hjullaster.
- Diverse arbeider med varmeanlegget.
- Diverse service og reparasjonsoppdrag på sigevannsanlegget.
- Diverse el arbeider ved gassanlegget.

MIB:

- Diverse el arbeid.

I tillegg til de nevnte arbeidene er det utført mange mindre oppgaver som ikke er nevnt. Videre har Teknisk Fellesavdeling utført en rekke oppdrag i forbindelse med inngåtte serviceavtaler ved anleggene, samt bidratt ved trykkprøving, tapping og oppfølging av den nye reservevannsledningen. Det har også vært unormalt mange oppgaver knyttet til peiling og påvisning av MOVARs ledningsanlegg. Dette skyldes aktiviteten på flyplassen og generell høy byggeaktivitet i regionen.

Avdelingen legger bak seg et produktivt år og med positivt driftsresultat.

Vannforsyning

VANSJØ VANNVERK

Mål for virksomheten

- I strategisk plan for MOVAR er det satt følgende mål for virksomheten innen vannforsyning:
- MOVAR IKS skal kunne levere nok vann til kommunene.
- MOVAR IKS skal levere vann med en kvalitet som er blant Norges beste.
- MOVAR IKS skal kunne levere tilstrekkelig mengde vann som forutsatt i avtalen om reservevannforsyning med Sarpsborg og Fredrikstad.
- MOVAR IKS skal innen 2010 ha etablert ledningsnett som vist i "Overordnet plan for transport av vann", datert juni 2001.
- MOVAR IKS skal bidra til å øke kunnskapen om drikkevannsproduksjon gjennom en aktiv rolle i NORVAR og i samarbeid med forsknings- og opplæringsinstitusjoner, bl.a. ved bruk av pilotanlegget.
- MOVAR IKS skal være aktive for å sikre rimelige rammebetingelser og et fornuftig regelverk for vannverksbransjen.

Vannverket er dimensjonert for en kapasitet på 45.000m³. Det har i 2007 blitt levert 6.854.760 m³, dvs. 18.780 m³/døgn. Dette er noe mer enn for 2007.

Årets drift

Vannverket leverte vann til ca. 62.000 personer i kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler.

Det er gjennomført eksterne analyser på akkreditert laboratorium av råvann og rentvann i samsvar med Drikkevannsforskriften. I tillegg er det gjennomført interne analyser på eget laboratorium for oppfølging av den daglige driften på vannverket. Vannverket har også omfattende online instrumentering som overvåker produksjonen kontinuerlig.

Vannverket har året igjennom levert svært god drikkevannskvalitet på vannet som er levert til kommunene. Kvaliteten er langt bedre enn hva drikkevannsforskriften stiller krav om, og i tråd med målsettingene i strategisk plan. Se tabell for oversikt over resultatene.

Råvannskvaliteten i Vansjø har til tider vært svært varierende og har i deler av året vært påvirket av flom, noe som blant annet har gjort at fargetallet i råvann har økt med ca. 20 enheter. Takk være utbygning av ny forbehandlingsanlegg har vannverket håndtert dette uten at det har gått utover kvalitet eller leveringskapasitet hva gjelder rentvann. Se tabell for oversikt over råvannskvaliteten.

Vannleveranser til kommunene i m³ pr. år i perioden 1992 - 2007

År	Moss	Rygge	Råde	Vestby	Våler	Sum
92	4.448.820	1.764.630	526.020	1.180.980		7.920.450
93	4.651.634	1.378.520	504.590	1.065.794		7.600.538
94	4.016.380	1.604.595	621.201	1.232.322		7.474.498
95	3.014.901	1.435.809	688.687	1.259.623		6.399.018
96	3.142.982	1.375.453	591.625	1.179.452		6.289.197
97	2.857.140	1.340.997	532.400	1.208.760		5.955.154
98	2.997.780	1.502.426	468.480	1.194.020		6.162.706
99	3.297.589	1.482.124	496.610	1.370.720		6.647.043
2000	3.280.570	1.461.118	515.970	1.426.570		6.684.228
2001	3.079.520	1.614.192	586.530	1.555.450		6.835.692
2002	3.010.210	1.492.597	531.260	1.573.810		6.607.877
2003	2.993.725	1.593.858	608.700	1.434.245	39.080	6.669.608
2004	2.951.845	1.516.362	632.100	1.450.840	135.705	6.686.852
2005	3.278.654	1.345.918	622.250	1.281.120	145.216	6.673.158
2006	3.226.781	1.503.661	550.540	1.366.520	155.839	6.803.341
2007	3.390.232	1.296.146	585.368	1.433.690	149.324	6.854.760

Vannforsyning

Det har i 2007, som i de foregående år, vært gjennomført et omfattende program for oppfølging av algesituasjonen ved MOVARs råvannsintak i Storefjorden. Oppfølgingen i 2007 var en del av en større kartlegging av hele Vansjø utført av NIVA

på vegne av Fylkesmannes miljøvern avdeling og MORSA vannområdevalg. Resultatet viser at algesituasjonen i 2007 ble noe begrenset grunnet en kald og våt sommer. Det er heller ikke i år påvist algetoksiner i noen av prøvene av rentvannet produsert ved vannverket.

Rentvannskvalitet levert fra Vansjø Vannverk 2007

Parameter:	Gjennomsnitt:	Maksimum:	Grenseverdi*:
Lukt og smak	0	1**	3 (ved 25°C)
pH	7,6	8,5	6,5-9,5
Turbiditet (FTU)	0,05	0,1	1
Fargetall (mg Pt/l)	3	4	20
TOC (mg C/l)	2,6	3,3	5
Aluminium (mg/l)	0,01	0,04	0,2
Jern (mg/l)	0,001	0,04	0,2
Tot. Bakterier (ant./ml)	4	97	***
Koliforme bakterier (ant./100 ml)	0	0	<1
E.coli (ant./100 ml)	0	0	<1
Intestinale enterokokker (ant./100 ml)	0	0	<1
Clostridium perfringens (ant./100 ml)	0	0	<1

* Grenseverdiene er hentet fra Drikkevannsforskriften.

** På 6 av 54 prøver kommenterte AnalyCen svak lukt eller smak av klor.

*** Ved >100 skal årsaken undersøkes og rapporteres Mattilsynet.

Råvannskvalitet i Vansjø 2007

Parameter:	Gjennomsnitt:	Maksimum:
Turbiditet (FTU)	10,3	22
Fargetall (mg Pt/l)	70	100
TOC (mg C/l)	8,9	11
Aluminium (mg/l)	0,3	0,3
Jern (mg/l)	0,8	1,2
Tot. Bakterier (ant./ml)	340	1200
Koliforme bakterier (ant./100 ml)	17	500
E.coli (ant./100 ml)	6	50
Intestinale enterokokker (ant./100 ml)	2	8
Clostridium perfringens (ant./100 ml)	3	11

Vansjø Vannverk

Hovedtall fra driften.

År	2003	2004	2005	2006	2007
Lev.					
vannmengde, m ³	6.669.608	6.686.852	6.673.158	6.803.341	6.854.760
Maks døgn, m ³	26.401	35.357	27.225	27.333	26.812
Spyleslamvann, m ³	912.410	928.101	669.033	314.132	13.371
Vannverks- slam, tonn				804	1.074
Kjemikalie- forbruk:					
Al.sulfat, kg	348.480	353.660	357.000	438.000	470.000
Marmor, kg			146.000	121.700	97.200
Kalk, kg	239.350	249.410	156.000	212.000	230.000
Polymer (prosess), kg	925	785	525	670	750
Polymer (avvanning), kg				1200	2.300
Kullsyre, kg	138.253	140.050	101.000	91.000	84.400
Ammoniakk, kg	260	317	268	290	272
Salt, kg	12.000	14.500	13.000	13.500	14.200
Energiforbruk kWh	4.353.736	4.315.202	4.679.243	5.135.010	5.048.948

Driftskostnadene, inkl. netto kapitalkostnader utgjorde i 2007 kr. 4,25 pr. levert m³ rent vann. Kommunenes pris til MOVAR var fastsatt til kr. 4,35 pr. m³.

Av større tiltak som er gjennomført i året kan nevnes:

- Lagt om og satt i drift deler av råvannsledningen ved flyplassen.
- Lagt opp nytt og mer optimalt doseringspunkt for polymer i forbehandlingen.
- Malt diverse rom i vannverket.
- Montert nytt utstyr som dp-celler og motorpådrag til rørbruddsventil i høydebassenget (Gjenstår noe arbeid).
- Installert ny hovedbryter for strømtilførselen i råvannspumpestasjonen.
- Installert frekvensomformere for styring av pumpene i råvannspumpestasjonen, for jevnere hydraulisk belastning av vannverket.
- Montert ny tank og hydrolysecelle i klorproduksjonsanlegget.
- Byttet spyleslamppumper.
- Byttet kalkvannsdoseringspumper.
- Kondensolert rørføringer og tanker for å motvirke kondensproblemer.
- Montert online fargetallsmålere på reinvann.

Anlegget har hatt mange besøk av skoleklasser, studenter og andre interesserte grupper. I tillegg har representanter fra MOVAR IKS presentert anlegget i faglige fora bl.a. i regi av NORVAR (nå Norsk Vann).

Det har vært 158 alarmer/utrykninger til anlegget.

Disse fordeler seg slik:

PC/PLS-styresystem:	5
Tekniske:	115
Strømbortfall:	14
Innbrudd: *	24

*) Ingen reelle innbrudd
I tillegg er det utført 57 planlagte ettersyn.

Avsluttende kommentar i forhold til målsetting:

- Vannverket har levert vann til kommunene i de mengder kommunene har etterspurt (nok vann). Kvalitetsmessig har vannet holdt en svært god kvalitet, som må karakteriseres opp mot målsetningene.
- Status på arbeidene med etablering av reservvannsforsyning pr. 31.12.2007 er at anlegget er ferdig til Solli, og at man forsyner deler av Råde via ledningen. Anleggsarbeidene er i full gang igjennom Sarpsborg og i Fredrikstad. Elvekrysningen av Glomma gjenstår og vil trolig bli den delen av anlegget som sist ferdigstilles.
- Anlegget installerte i 2007 fargetallsmåling på rentvann. Dette tiltaket styrker ytterligere anleggets muligheter for kontinuerlig kvalitetskontroll av drikkevannet. Anlegget har omfattende online instrumentering, og som brukes aktivt i driftsoppfølgingen og kontrollen av vannproduksjonen.
- I forbindelse med arbeidene med internkontroll har fokuset i 2007 vært knyttet til risikovurdering. Hele anlegget er gjennomgått og risikovurdert opp mot fare for skade på personell, miljø og materiell. Videre er det på anlegget anskaffet og installert fallsikringsutstyr for personell. I løpet av året har anlegget hatt tilsyn fra Mattilsynet og El tilsynet. Det er ved tilsynet ikke påpekt anmerkninger eller avvik.
- I løpet av 2007 har man hatt tett og god kontakt med Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB) på Ås. Dette har resultert i at en gruppe på over 20 studenter besøkte vannverket. I tillegg har 3 sivilingeniørstudenter fra universitetet i to omganger gjennomført semesteroppgave på vannverket. Den siste ble utført på pilotanlegget på vannverket. Sektorsjef VA har dessuten avholdt en gjesteforelesning på UMB med tema alger og drikkevannsproduksjon.
- I løpet av året er deler av råvannsledningen lagt om i forbindelse med etableringene på Rygge flystasjon som kom i konflikt med eksisterende råvannsledning. Ledningen ble satt i drift i oktober 2007, og man har gjennom dette tiltaket øket sikkerheten i vannforsyningen.
- 1.1.2007 ble det gjennomført en omorganisering på VA. Avdelingslederne rapporterer fra denne dato direkte til Sektorsjef VA, som nå har fått to stillinger i stab. Prosjektleder VA følger opp alle større prosjekter på VA siden. Vi er i en fase med stor investeringstakt, så dette er kjærkomment. Driftskoordinator VA følger opp kvalitet og bistår avdelingene med oppgaver som ligger litt på siden av daglig drift. Her kan bl.a. nevnes pågående arbeider innenfor internkontroll og risikovurdering. Totalt har denne omorganiseringen øket sektorens gjennomføringsevne uten å tilføre flere stillingshemler.

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

I henhold til Strategisk plan for MOVAR IKS skal avløpsvann renses minimum iht. krav fra myndighetene, eller slik at ikke resipienten (Oslofjorden) ikke påvirkes negativt. I tillegg skal avfallsfraksjoner minimeres, slam disponeres som en ressurs og man skal bidra til at påslipp av uønsket forurensning til anleggene minimeres. Videre skal virksomheten delta aktivt for å sikre bransjen fornuftige rammevilkår blant annet gjennom deltakelse i NORVAR (Nå Norsk Vann).

Avløpsmengder 2003-2007

Mottatt avløpsvann [m³/år] Ved Kambo, Fuglevik og Hestevold Renseanlegg fra 2003-2007

År	Kambo RA	Fuglevik RA	Hestevold RA	Totalt
2003	1.548.190	6.028.380	480.645	8.057.215
2004	1.580.733	5.800.161	553.409	7.934.303
2005	1.435.534	5.009.955	521.869	6.967.358
2006	1.738.356	5.105.002	602.634	7.445.992
2007	1.526.902	4.742.882	484.410	6.754.194

Det var for 2007 budsjettert med 6.735.000 m³ avløpsvann levert til MOVARs tre renseanlegg. Resultatet av 2007 viser et avvik på +19.194 m³, som utgjør ca. 0,3 % i forhold til det budsjetterte.

KAMBO RENSEANLEGG

Kambo Renseanlegg er et mekanisk/kjemisk renseanlegg (primærfellingsanlegg) med dimensjonerende kapasitet på 160 l/s. Basert på tidligere dimensjoneringskriterier (hydraulisk) er anlegget teoretisk dimensjonert for 16.000 PE (personekvivalenter).

Vannmengde Kambo Renseanlegg kommunevis inklusive sigevann fra Solgård skog

	m ³ /år	% av vannmengde
Moss	550.458	36 %
Vestby	542.429	36 %
Våler	283.716	18 %
Solgård Avfallsplass	150.299	10 %
Sum	1.526.902	100 %

For 2007 var det særlig sommeren og årets siste måned som ga høy tilfylling til anleggene. Dette skyldes en kald og regnfull sommer, samt høy nedbørsintensitet i desember.

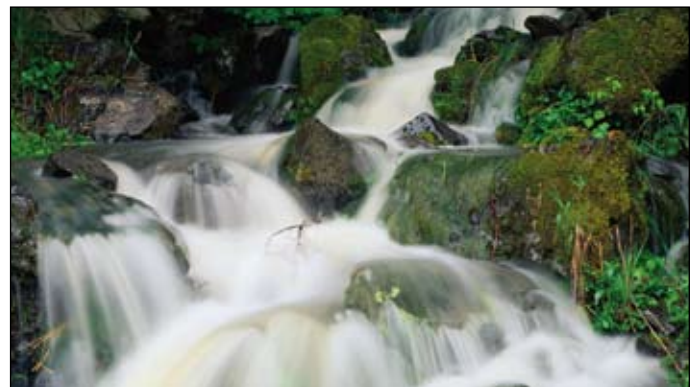
Tilførselen av forurensning (næringsstoffer og organisk stoff) samt PE-belastningen målt som 60g BOF₅/døgn person vist for perioden 2003 til 2007 på Kambo Renseanlegg

Tilførsel	2003	2004	2005	2006	2007
Vannmengde (m ³ /år)	1.548.090	1.580.733	1.435.534	1.738.785	1.526.902
Personekvivalenter (BOF ₅) middeldøgn	7.829	8.203	9.758	10.395	8.851
Personekvivalenter (BOF ₅) maksdøgn	11.001	12.915	14.888	12.396	13.911
Fosfor (kg/år)	6.172	6.923	7.637	7.606	7.329
KOF (kg/år)	580.764	571.827	653.541	743.623	644.437
BOF ₅ (kg/år)	171.454	179.656	213.711	227.659	193.867
TOC (kg/år)	125.614	114.420	145.995	148.463	117.747
Nitrogen (kg/år)	66.204	63.326	65.403	67.552	77.047

Tabellen viser noe redusert tilførsel av organisk stoff og fosfor. Det må bemerkes at mottak av eksternslam ikke er medtatt i PE-beregningen og tilførselstallene.

Iht. ny avløpsdel i forurensingsforskriften skal anleggsstørrelsen beregnes ut fra maksimal PE (BOF₅) uke. I denne beregningen benyttes gjennomsnittlig tilførsel fra døgnblandeprøver som multipliseres med en faktor (NS9426). I denne beregningen skal også mottak av eksternslam fra avløpsområdet medtas. Denne tilførselen er fra MOVAR IKS' side beregnet til gjennomsnittlig 1500 PE. Antall PE iht NS9426 for 2007 er beregnet til 20702 PE.

Det er blitt gjennomført analyser etter krav i utslippstillatelsen og etter skriv fra Fylkesmannens miljøvernnavdeling. Resultatene av disse er gitt i tabellen under.

Avløp-Kambo Renseanlegg

Renseresultater Kambo Renseanlegg

Parameter	Innløp (mg/l)	Utløp (mg/l)	Rense-effekt %	Rense-krav (mg/l)	Rense-krav (%)
Tot. Fosfor:					
- Middelverdi	5,4	0,26	95 %	0,5	85 %
- Maks.verdi	9,5	0,37			
- Min.verdi	1,6	0,12			
TOC:					
- Middelverdi	85	33	60%	30	60 %
- Maks.verdi	140	46			
- Min.verdi	34	18			
KOF:					
- Middelverdi	468	102	76 %		
- Maks.verdi	720	200			
- Min.verdi	110	140			
BOF₅:					
- Middelverdi	142	24	83 %		
- Maks.verdi	280	54			
- Min.verdi	51	8			
Tot. Nitrogen:					
- Middelverdi	55				
- Maks.verdi	79				
- Min.verdi	24				

Analyseresultatene viser at både kravet til renseseffekt og utslippskonsentrasjon for parameteren total fosfor (Tot-P) er overholdt. For parameteren TOC er renseseffektkravet overholdt, mens kravet til middelkonsentrasjon er overskredet med 3 mg/l.

Overløpet ved anlegget har vært i drift i ca. 171 timer i 2007.

Mengden totalt levert avløpsvann er redusert med ca. 15 % fra 2006 til 2007. Kommunevis fordeler dette seg slik: 14 % reduksjon for Moss, 6 % reduksjon for Vestby og 23 % reduksjon for Våler. For sigevann fra Solgård Avfallplass er avløpsmengdene redusert med 4 %.

Driftskostnadene inkl. netto finanskostnader utgjorde i 2007 kr. 7,83 pr. m³ rensed avløpsvann. Kommunenes pris til MOVAR var fastsatt til kr. 5,35 pr. m³ for 2007 (Solidarisk pris).

Kambo Renseanlegg

Avløp-Kambo Renseanlegg

Hovedtall fra driften

	2002	2004	2005	2006	2007
Tilrenning	1.548.190	1.580.733	1.435.534	1.738.785	1.526.902
Kjemikalier:					
- JKL, tonn	767,2	747,7	95,1	96,3	78,3
- PAX 18, tonn		24,17	209,3	221,5	237,9
- Saltsyre, tonn					-
- Polymer (prosess), kg	450	615	310	525	575
- Polymer (avvanning), kg	2.385	2.525	2.325	2.900	3.075
- Salt (pepcon), kg	550	700	550	750	700
- Skumdemper, kg	550	875	500	1.000*	1.050
Slam, vann og olje:					
Septikslam mottatt, m ³	10.706	9.142	9.801	8.137	8.216
Slam fra Svinndal ra, tonn			312	413	332,8
Slamproduksjon, tonn	1.925	1.972	1.978	1959	1956
Slamproduksjon, tonn TS	508	542	497	503	489
Vannforbruk, m ³	7.600	8.621	7.659	7.857	9.498
Oljeforbruk, m ³	10	13	13	17	8
Energi:					
El. Energiforbruk, kWh	819.592	791.180	795.981	829.363	820.327
Energiforbruk olje, kWh	91.791	122.541	121.475	156.008	74.937
Energi utnyttelse:					
Energigevinst varmpumpe, kWh	26.277	246.250	257.475	225.329	273.703

* Forbrukt mengde skumdemper for 2006 er korrigert fra fjorårets årsmelding, da tallet var feil.

Andre aktiviteter som har vært gjennomført på anlegget i 2007 har vært:

- I fm omorganisering innenfor Sektor VA gikk avdelingsleder Jon Wold over i ny stilling som driftskordinator VA.
- Hans-Rikard Wold som var formann ved anlegget, ble ansatt som ny avdelingsleder etter intern utlysning.
- Per Einar Pedersen ble etter dette ansatt som ny formann ved anlegget.
- Tom Otto Mathisen ble ansatte i stillingen etter Per Einar Pedersen.
- Innløpsrist 2 havarerte ved årsskiftet. Nytt gear måtte installeres.
- Transportskrue for sand og ristgods havarerte totalt 3 ganger i løpet av året. Denne ble sveiset og belegg i trauet ble byttet med bistand fra Teknisk Fellesavdeling.
- Sugeledning for slam i sedimentering hadde korrodert, og måtte sveises.

- Serveren som hoster driftskontrollsystemet havarerte og ble byttet med bistand fra MOVAR IKS' IT-konsulent.
- Innkjørsel ved Møllebakken har blitt asfaltert.
- Vaktbilen som var 10 år gammel, ble erstattet med en ny varebil.
- Havarier på skruer for utlastning av slam fra silo 2. Dette ble reparert med bistand fra Teknisk Fellesavdeling.
- Anlegget mottok 216 m³ med våt slam i fm havari på sentrifugen på Hestevold Renseanlegg.

Det har vært 33 alarmer og utrykninger til anlegget i 2007.

PC/PLS-styring	0
Teknisk	32
Strømbortfall	1
Innbrudd	0

I tillegg er det gjennomført 55 ettersyn.

Avløp-Fuglevik Renseanlegg

FUGLEVIK RENSEANLEGG

Fuglevik Renseanlegg er et mekanisk/kjemisk renseanlegg (primærfellingsanlegg), som har vært i drift siden 1993. Anlegget har en teoretisk kapasitet basert på tidligere dimensjoneringskriterier (hydraulisk) på 50.000 PE. Den maksimale kapasiteten er 700 l/s. Slammet som produseres i den kjemiske fellingsprosessen og fett fra sand og fettfang gjennomgår en avansert slambehandlingsprosess med aerobe termisk hygienisering og anaerob utråtning i råtnetank. I denne prosessen dannes metangass som utnyttes til produksjon av varme og elektrisitet på anlegget.

Vannmengde Fuglevik Renseanlegg kommunevis

	m ³ /år	% av vannmengde
Moss	2.610.727	55 %
Rygge	2.001.781	42 %
Vansjø VV	130.374	3 %
Sum	4.742.882	100 %

Tilførsel og belastning på Fuglevik Renseanlegg

Tilførsel	2003	2004	2005	2006	2007
Vannmengde (m ³ /år)	6.028.380	5.800.161	5.009.955	5.105.002	4.742.882
Personekvivalenter (BOF ₅) middeldøgn	37.256	36.309	37.353	37.282	37.304
Personekvivalenter (BOF ₅) maksdøgn	59.908	58.760	55.361	86.209	55.063
Fosfor (kg/år)	21.007	21.571	21.928	19.660	21.337
KOF (kg/år)	2.312.126	2.474.030	2.398.420	2.317.046	2.361.024
BOF ₅ (kg/år)	815.914	795.164	818.031	816.494	816.984
TOC (kg/år)	524.179	503.308	579.422	557.182	430.176
Nitrogen (kg/år)	155.692	160.392	166.098	150.173	164.921

Tabellen viser at tilførselen av næringsstoffer (Fosfor og Nitrogen) har økt litt, mens tilførselen av organisk stoff er forholdsvis stabil.

Iht. ny avløpsdel i forurensingsforskriften skal anleggsstørrelsen beregnes ut fra maksimal PE (BOF5) uke. I denne beregningen benyttes gjennomsnittlig tilførsel fra døgnblandeprøver som multipliseres med en faktor NS9426. Antall PE iht. NS9426 for 2007 er beregnet til 74608 PE.

Det er blitt gjennomført analyser etter krav i utslippstillatelsen og etter skriv fra Fylkesmannens miljøvernavdeling. Resultatene av disse er gitt i tabell.

Fuglevik Renseanlegg

Avløp-Fuglevik Renseanlegg

Renseresultater Fuglevik Renseanlegg

Parameter	Innløp (mg/l)	Utløp (mg/l)	Renseeffekt %	Rensekrav (mg/l)	Rensekrav (%)
Tot. Fosfor:					
- Middelverdi	4,8	0,31			
- Maks. verdi	6,8	0,58	93 %	0,5	85 %
- Min .verdi	2,3	0,12			
TOC:					
- Middelverdi	94	34			
- Maks.verdi	143	58	63 %	30	60 %
- Min .verdi	58	17			
KOF:					
- Middelverdi	517	130			
- Maks. verdi	745	265	74 %		
- Min .verdi	335	65			
BOF5:					
- Middelverdi	180	43			
- Maks. verdi	320	100	75 %		
- Min .verdi	89	20			
Tot. Nitrogen:					
- Middelverdi	37				
- Maks. verdi	53				
- Min .verdi	19				

Analyseresultatene viser at både kravet til renseseffekt og utslipp-konsentrasjon for parameteren total fosfor (Tot-P) er overholdt. For total organisk karbon (TOC) er kravet overholdt for renseseffekt, mens kravet til utslippskonsentrasjon er overskredet med 4 mg/l.

Overløpet ved rensesanlegget har i 2007 vært i drift i ca. 20 timer.

Mengden totalt levert avløpsvann er redusert med 5 % fra 2006 til 2007. Kommunevis er reduksjonen 6 % for Moss og 8 % for Rygge.

For Vansjø Vannverk er avløpsmengdene redusert med 58 %. Dette skyldes av spyleslam og rejektivann i all hovedsak resirkuleres i vannverket. Vannverksslammet oppkonsentreres i stedet gjennom sentrifuger og leveres tørt på fyllplass.

Driftsmøte ved Fuglevik Renseanlegg. Fra venstre Per Frode Haug, Eric Stenberg, Jan Fredrik Karlsen, Heidi Elvemo og Johnny Sundby

Avløp-Fuglevik Renseanlegg

Hovedtall fra driften ved Fuglevik Renseanlegg presentert for de siste 5 årene

	2003	2004	2005*	2006	2007
Tilrenning	6.028.380	5.750.954	5.009.955	5.105.002	4.742.882
Kjemikalier:					
- JKL, tonn.	1.665	1.741	1.617	417	156
- PAX 18 tonn				589	793
- Polymer (prosess), kg			131	75	0
- Polymer (avvanning), kg	3.300	3.625	2.925	3.725	4.500
- Sjøvann, m ³	402.291	383.435	351.537	112.000	3.512
- Salt (pepcon), kg	650	750	875	775	550
- Bikarbonat, kg	2.150				
Slam, vann og gass:					
Slamproduksjon, tonn	3.751	4.051	3.870	3.886	4.436
Slamproduksjon, tonn TS	920	970	995	851	807
Vannforbruk, m ³	6.317	5.983	5.500	6.289	6.300
Gassproduksjon, Nm ³	422.253	441.608	408.222	481.296	548.332
Gassforbruk gassmotor, Nm ³	274	50.950	85.244	123.839	173.806
Gassforbruk kjel, Nm ³	326.665	295.998	222.789	208.906	285.141
Gassforbruk fakkell, Nm ³	97.671	102.766	100.189	172.201	149.499
Oljeforbruk, m ³	23	12	19	26	3.5
Energi:					
Varmeprod. Oljekjel kWh				260.000	35.000
Varmeprod. gasskjel, kWh	1.578.634	1.348.981	1.671.100	1.023.640	1.272.421
Varme prod. Motor, kWh	589	182.871	1.396.780	320.463	374.993
Varmeproduksjon, kWh	1.788.653	1.523.963	1.247.600	1.604.103	1.681.814
El.prod. Motor, kWh	344	174.982	274.320	248.418	251.540
El. forbruk, kWh	1.395.135	1.418.598	1.424.860	1.443.289	1.364.057
derav kjøpt, kWh	1.394.791	1.329.907	1.150.540	1.194.871	1.112.517
Tot. Energiforbruk, kWh	3.183.788	3.047.926	3.183.769	3.047.392	3.045.871
Energi utnyttelse:					
% Egenprod. Energi av forbruk	49,61	55,34	57,79	52,2	62,3
% Egenprod. varme	98,22	99,21	95,01	83,8	97,9
% Egenprod. El.	0,02	12,33	11,84	17,2	18,4

*I tallgrunnlaget for 2005 er oppdaget feil, som skyldes manglende data i fm utskifting av driftskontrollsystemet. Dette gjelder særlig tall for energi/varmeproduksjon.

Driftskostnadene inklusive netto finanskostnader utgjorde i 2007 kr 3,92 pr. m³ behandlet avløpsvann. Kommunens pris til MOVAR var fastsatt til kr. 5,35 pr. m³ (solidarisk pris).

Avløp-Fuglevik Renseanlegg

Av større tiltak/hendelser i 2007 bør nevnes:

- Problemer med lav innløps-pH pga industripåslipp. Dette har periodevis påvirket rensingen negativt. Man har dialog med kommunen og bedriften, og forventer bedring i 2008.
- Etter bytte av fellingskjemikalie i fjor, delvis grunnet punktet over, har man bedret anleggets prestasjoner. Man unngår også problemene med akkumulering av slam og belegg-dannelse i varmevekslere og reaktor som man har slitt med tidligere.
- Man sliter imidlertid med noe lavere tørrstoffinnhold i avvannet slam etter kjemikaliebytte, men dette har man klart å korrigere noe i løpet av året ved bytte av polymer og optimalisering av sentrifugene. Dette arbeidet fortsetter i 2008, hvor også nye sentrifuger skal installeres.
- Ny slamsil med pneumatisk mothold er installert etter havari på eksisterende utstyr, og fungerer fint også ved overpumping av fett til råtnetank.
- Det er installert frekvensomformere på slamla gerne. Dette fungerer fint, og bedre enn mykstartere, og vil også bli installert på de andre røreverkene på anlegget.
- Grunnet havari på elektrolysecellene på PEPCON-anlegget (luktreduksjon) ble det startet forsøk med dosering av innkjøpt natriumhypoklorittløsning. Dette har fungert fint, og sikrer kontinuerlig drift på luktreduksjonsanlegget. Man legger opp til permanent drift på denne måten i 2008.
- Som en del av optimaliseringsarbeidet på kjemikaliesiden har man i en løpet av året testet jernkloriddosering i tillegg til PAX 18. Jernklorid har blitt dosert i innløpet, men dette har viste seg lite effektivt grunnet backmixing. Doseringspunktet ble flyttet til innløpet av sandfanget i slutten av 2007, og man avventer resultatene av dette.
- Rejektvannsrøret fra sentrifugene er flyttet ved innløpet fra før rister til etter rister. Dette for å unngå påvirkning av prøvetakingspunktet i innløpet.
- Sommeren 2007 mottok vi klager fra naboer på støy. Det ble gjennomført målinger i nærområdet, og basert på resultatene valgte man å installere en støydemper på eksospotten til gassmotoren som ble målt til største støykilde. Tiltaket har vært vellykket, med ca. en halvering av støyen som resultat. Man vurderer imidlertid ytterligere ett støydempende tiltak, da en rentone på 80 Hz fortsatt er fremtredene og kan være sjenerende for omgivelsene når motoren er i drift.
- I løpet av året er to nye driftsoperatører ansatt på Fuglevik Renseanlegg. Dette etter at to operatører dessverre valgte å slutte i løpet av året. De nyansatte er Lasse Jacobsen og Jan Fredrik Karlsen

Det har vært 81 alarmer/utrykninger til anlegget i 2007.

PC/PLS-systemer	1
Teknisk	71
Strømbortfall	6
Innbrudd*	3

* Ingen av innbruddsalarmene har vært reelle.

I tillegg er det gjennomført 64 ettersyn på anlegget.

Fuglevik Renseanlegg

Hestevold Renseanlegg

HESTEVOLD RENSEANLEGG

Hestevold Renseanlegg er et mekanisk/kjemisk renselanlegg (primærfellingsanlegg), som har vært i drift siden 1977. Den maksimale kapasiteten er 40 l/s eller tilsvarende 8.000 PE basert på tidligere dimensjoneringskriterier. MOVAR overtok eiendomsretten og driftsansvaret for anlegget 1.1.2003. Anlegget renser avløpsvannet fra Råde kommune.

Vannmengde Hestevold Renseanlegg 2003 til 2007

År	m ³ /år
2003	480 645
2004	553 409
2005	521 869
2006	602 634
2007	484 410

Tilførsel og belastning på Hestevold Renseanlegg

Tilførsel	2003	2004	2005	2006	2007
Vannmengde(m ³ /år)	480.645	553.409	521.869	602.634	484.410
Personekvivalenter (BOF5) middeldøgn	2.579	2.654	3.071	2.914	1.863
Personekvivalenter (BOF ₅) maksdøgn	3.322	4.194	4.406	3.650	3.122
Fosfor (kg/år)	2.489	2.604	2.884	2.845	2.198
TOC (kg/år)	38.501	39.617	45.838	45.847	24.810
*KOF (kg/år)				189.665	139.844
*BOF5 (kg/år)				63.820	40.829
Nitrogen (kg/år)	17.267	16.118	20.014	21.224	16.591

*For KOF og BOF5 er verdiene basert på kun 3 verdier i 2006.

Tabellen viser at belastningen på anlegget er svært varierende. Dette skyldes stor nedbørspåvirkning på anlegget. Dere er dårlig overensstemmelse med tidligere års tilførsler, og dette vil man se nærmere på og prøve å finne årsakene til.

Iht. ny avløpsdel i forurensingsforskriften skal anleggsstørrelsen beregnes ut fra maksimal PE (BOF5) uke. I denne beregningen benyttes gjennomsnittlig tilførsel fra døgnblandeprøver som multipliseres med en faktor NS9426. Antall PE iht NS9426 for 2007 er beregnet til 2795 PE.

Anlegget har levert prøver i henhold til utslippstillatelse og etter krav fra Fylkesmannens miljøvernnavdeling.

Renseresultater Hestevold Renseanlegg

Parameter	Innløp (mg/l)	Utløp (mg/l)	Rense-effekt %	Rense-krav (mg/l)	Rense-krav (%)
Tot. Fosfor:					
- Middelvei	5,9	0,22	96 %	0,5	85 %
- Maks.verdi	10,3	0,40			
- Min.verdi	2,1	0,13			
TOC:					
- Middelvei	66	18	72 %	30	60 %
- Maks.verdi	92	43			
- Min.verdi	24	8,3			
KOF:					
- Middelvei	373	69	81 %		
- Maks.verdi	590	160			
- Min.verdi	95	35			
BOF5:					
- Middelvei	112	16	85 %		
- Maks.verdi	210	54			
- Min.verdi	14	5			
Tot. Nitrogen:					
- Middelvei	45				
- Maks.verdi	55				
- Min.verdi	22				

Analyseresultatene viser at både kravet til renseseffekt og utslippskonsentrasjon for parameteren total fosfor (Tot-P) og total organisk karbon (TOC) er overholdt.

Avløpsmengden som har gått i overløp i løpet av 2007 er ca 10.600 m³, noe som anses som høyt. Dette skyldes høy nedbørsintensitet og innlekking på avløpsnett som leder dette til renselanlegget.

Hovedtall fra driften av anlegget i 2003 - 2007

	2003	2004	2005	2006	2007
Tilrenning	480.645	553.409	521.869	602.634	484.410
Kjemikalier:					
- PAX 21, tonn	138,4	168	176	20	
- PAX 18 tonn				83	104
- JKL, tonn	4,5	4	3	1	4,5
- Hypokloritt, tonn	3,0	5	4,5	4	5
Andre innsatsfaktorer:					
Slamproduksjon, tonn	546	602	745	689	636
Slamproduksjon, tonn TS	141	157	183	175	155
Vannforbruk, m ³	1.399	2.109	1.608	1.616	1600
El. Energiforbruk, kWh	605.871	513.911	430.623	442.253	392.538

Driftskostnadene inkl. netto kapitalkostnader utgjorde i 2007 kr 5,62 pr. m³. Kommunens pris til MOVAR var fastsatt til kr. 5,35pr. m³ (Solidarisk pris).

Hestevold Renseanlegg

Av større hendelser og tiltak i løpet av året bør nevnes:

- I 2007 har startet utredningsarbeidet for oppgradering av anlegget. Konklusjonen av dette legges frem for styret i MOVAR IKS februar 2008.
- Havari på sentrifuge mot slutten året gjorde at alt slam fra anlegget måtte transporteres til Kambo Renseanlegg for avvanning.
- Pga av havari har man i løpet av året måttet bytte omrører i slamlageret på anlegget.5

Det har vært 12 alarmer/utrykninger til anlegget i 2007.

PC/PLS-system	0
Teknisk	8
Strømbortfall	4
Innbrudd	0

Avsluttende kommentar i forhold til målsetning:

Hvis man sammenlikner årets resultater med fjoråret, ser man at tilførselen av avløpsvann er redusert. Dette skyldes nok i hovedsak mindre nedbør. Med tanke på kommende rensekrav for anleggene ligger man godt an i forhold til et forventet fosforkrav på 90 % reduksjon. Man sliter fortsatt med å oppnå <30 mg TOC/l ved Kambo og Fuglevik, men alt tyder på at kravet til rensing av organisk stoff blir endret.

Slamkvaliteten fra alle anlegg tilfredsstillende minimum kvalitetsklasse II, som muliggjør disponering av slam til jordbruket hvis det åpner seg muligheter for dette. Slammet fra Fuglevik RA leveres til Råde Graveservice AS, som benytter dette til produksjon av anleggsgjord eller til disponering i landbruket. Slammet fra Kambo og Hestevold RA mangler fortsatt en behandling som muliggjør rask disponering av dette. Dette slammet leveres også til Råde Graveservice AS som besørger langtidslagring av dette slammet frem til godkjent kvalitet.

Driftssituasjonen ved alle tre avløpsrenseanleggene har vært stabil og god i 2007. Det må imidlertid nevnes at Hestevold Renseanlegg er svært nedslitt, og man må dermed forvente økt innsats i tiden som kommer for å holde anlegget i drift frem til rehabilitering er foretatt.

Arbeidet med internkontroll har også vært høyt prioritert i 2007. Det har blitt gjennomført risikovurdering på Fuglevik Renseanlegg, og man har installert fallsikringsutstyr for personell ved avløpsanleggene. Både Mattilsynet og Arbeidstilsynet har besøkt Fuglevik Renseanlegg i løpet av året med henholdsvis systemrevisjon etter gjødselvereforskriften og tilsyn med forskrift om biologisk helsefare. Det har ikke blitt registrert anmerkninger eller avvik i fm med disse besøkene.

Det har i løpet av året blitt avholdt en rekke kurs med forskjellig deltakelse. Her kan nevnes FSL-kurs for instruert personell på et internkontrollkurs for elektroinstallasjoner, kurs i varme arbeider og 40 timers grunnopplæring i arbeidsmiljø. Videre har to kandidater avlagt fagprøve i bedriften og bestått denne etter gjennomført § 3-5 kurs.

MOVAR IKS søkte Fylkesmannen i Østfold om oppdateringer av utslippstillatelsene for Kambo og Fuglevik Renseanlegg i juni 2007. Det ble nedlagt mye arbeid i søknadene, og man har hatt god dialog med Fylkesmannens miljøvern avdeling i etterkant av søknaden. Det forventes at nye utslippstillatelser vil foreligge for anleggene første halvår 2008. Den nye avløpsdelen i forureningsforskriften har medført at omfanget av analyser ved de to nevnte anlegg har blitt utvidet. Videre har MOVAR IKS sammen med de andre større anleggseierne i Østfold besluttet å samarbeide gjennom Driftsassistansen i Østfold for å oppfylle kravet til akkreditert prøvetaking på avløpsanleggene. Arbeidet med å implementere dette starter i 2008.

1.1.2007 ble det gjennomført en omorganisering på VA. Avdelingslederne rapporterer fra denne dato direkte til Sektorsjef VA, som nå har fått to stillinger i stab. Prosjektleder VA følger opp alle større prosjekter på VA siden. Vi er i en fase med stor investeringstakt, så dette er kjærkomment. Driftskoordinator VA følger opp kvalitet og jobber innenfor internkontroll og risikovurdering. Totalt har denne omorganiseringen øket sektorens gjennomføringsevne uten å tilføre flere stillingshjemler.

Hestevold Renseanlegg.

Avfallshåndtering

I 1975 ble det gitt konsesjon til fyllplass for restavfall ved Solgård Avfallsplass. I 1978 ble Solgård Avfallsplass etablert.

Etter en rekke år med fallende prisnivå på en rekke restavfallsfraksjoner etter innføringen av sluttbehandlingsavgiften, har prisene på sortert restavfall stabilisert seg. De er imidlertid fortsatt på et noe lavt nivå.

Restavfallet vi har tatt imot i 2007 er nesten utelukkende etter sentralsorteringsanlegg fra våre faste leverandører. Restavfall fra kommuner utenom regionen tas inn av økonomiske og praktiske årsaker.

I 2007 overskred MOVAR IKS konsesjonsgrensen for mottatte mengder sortert restavfall. Totalt deponert mengde i 2007 var 70.000 tonn sortert restavfall. Fylkesmannen er kjent med dette og det er skrevet avvik på forholdet.

Gjeldende konsesjon ble revidert 28.01.1998 og gir MOVAR tillatelse til å deponere 40.000 tonn sortert restavfall pr år.

Foreløpig søknad om videre drift ble sendt fylkesmannen den 26.04.2003. Endelig søknad ble oversendt den 29.04.2004. Så langt er søknaden ikke ferdigbehandlet. Søknaden gjelder drift av Solgård Avfallsplass frem til år 2070. Vi har siden 2003 implementert deponiforskriften i våre rutiner og driften av deponiet. Dette implementeringsarbeidet har også fortsatt i 2007.

Implementeringen av deponiforskriften er et omfattende arbeid som medfører en relativt ressurskrevende prosess. Vi regner med at det meste nå er på plass, men er klar over at noe gjenstår. Vi går ut fra at det resterende eventuelt vil falle på plass når den nye konsesjonen er oss i hende.

I 2007 har vi hatt meget sterkt fokus på lukt og andre ulemper for vårt nærmiljø og lagt ned store ressurser i dette emnet. I den forbindelse har vi utført en rekke omfattende tiltak:

- Tilplantet et større areal som vender mot E6.
- Endret rutine for mottak til deponiet både ved utvidet kontroll og krav om basiskarakterisering.
- Fortsatt optimaliseringen av driften av deponigassanlegget og da spesielt med hensyn på leveranser av gass til eksternt bruk.
- Avtalt med Mosseporten Miljøenergi om utnyttelse av deponigassen og påbegynt arbeidene i forbindelse med gassleveranser.
- Utvidet deponigassanlegget med 19 nye sugeledninger på til sammen 1.900 meter perforerte brønnrør og 4.300 meter overføringsledning.
- Vi har skannet deponiet med et spesialkamera med det for mål og finne gasslekkasjer, og da spesielt i områder med diffus utlekking.
- Som følge av skanningen har man påbegynt å overdekke et område på ca 6.000 m² med en 2 mm PE duk. Dette arbeidet var kun påbegynt ved årsskiftet og vil fortsette i 2008.
- I 2007 er det benyttet 91.000 tonn masser til tetting av skråninger og flater. I tillegg har vi brukt 48.600 tonn til tetting av punktutslipp og sprekker.

Etter vår erfaring er det beste tiltaket mot luktulemper å holde undertrykk i deponiet. Dette gjøres med stadig å utvide deponigassbrønnene, samtidig som man tetter sider og flater. Utfordringene her er mange, men en av dem er å motta tilstrekkelig med egnede masser og få plassert dem der de har størst effekt. Vi ser også at spesielt lange og nedbørsrike perioder, er en utfordring i forhold til lukt. Disse periodene medfører utfordringer i forhold til setninger, adkomst, drift av deponigasssystemet og anaerobe forhold i deponiet.

I hele 2007 har vi hatt jevnlig lukterunder på deponiområdet samt i nærområdene.

Vi er av den oppfatning at disse tiltakene vil redusere luktulempene ned til et akseptabelt nivå.

Vi har et sterkt press fra våre omgivelser om å skjerme den aktive delen av deponiet mot innsyn. Denne delen av deponiet vender i dag mot E6, boligbebyggelse samt et industriområde. Vi tilstreber således å kanalisere alt sortert restavfall og egnede dekkmasser til deponiområdet langs E6, slik at vi hurtigst mulig kan reetablere en tilfredsstillende skjermzone. Vi anser det som særdeles viktig for våre omgivelser og MOVAR IKS, at denne opparbeides snarest mulig.

MOVAR IKS har ansvaret for husholdningsrenovasjon for kommunene Moss, Rygge, Råde, Vestby og Våler. Fra bringestasjonene, gjenbrukstasjonene og kildesorteringen hos husholdningene, er det sortert ut 41 % til gjenvinning, 15 % til deponering mens andelen til forbrenning var 44 %.

Vi registrerer at vi nå har oppnådd å snu den synkende tendensen på sortering til materialgjenvinning fra husholdningene i regionen. Sorteringsprosenten har øket med 3 % fra 2006, noe vi anser som bra, selv om vi arbeider for en sterkere økning. Vi ser samtidig at mengden til forbrenning og deponi minsker. Dette er i tråd med våre planer og vi ser dette som en positiv utvikling.

Vi arbeider med å endre kildesorteringssystemene hos husholdningene. Målet er et identisk eller tilsvarende system i hele regionen. Dette vil medføre en overgang fra kildesorteringsskap til avfallsdunker. I tillegg anbefaler vi å fjerne bringestasjonene. Det vi registrerer er at kildesorteringsskapene har svært begrenset kapasitet, at bringestasjonene er svært dyre i drift og at de dessverre ikke gir tilfredsstillende sortering. Vi vurderer også om endringer i våre innsamlingssystemer, kan medføre redusert mengde til forbrenning og økt mengde til gjenvinning.

Det er fortsatt et problem at systemene for utsortering av rene fraksjoner, blir forurenset av annet avfall. Dette er beklagelig. MOVAR IKS har ikke noen styringsmulighet på disse fraksjonene, kun en påvirkningsmulighet. I tiden som kommer vil MOVAR IKS fortsette å jobbe aktivt for å bedre miljøet og heve miljøbevisstheten i Mossregionen i samarbeid med innbyggere, næringsliv og kommuner.

Avfallshåndtering

MOVAR IKS har inngått utstrakt samarbeid med en rekke aktører innenfor avfallssektoren. Vi jobber aktivt med å videreutvikle dette.

I forslag til strategisk plan for MOVAR IKS er det utarbeidet følgende mål for driften:

- MOVAR IKS skal organisere og utføre renovasjonstjenestene slik at de gjennom sin kvalitet og kostnadsnivå blir attraktive og for regionens innbyggere samt bidra til at virksomheten er konkurran sedyktig for mottak av avfall fra næringslivet.
- MOVAR IKS skal arbeide for at gjenvinningsgraden for husholdningsavfall skal komme over 40 % i løpet av perioden frem til 2009. (Forbrenning regnes i denne sammenheng ikke som gjenvinning).
- MOVAR IKS skal opprettholde og utvikle Solgård Avfallsplass som en moderne avfallsplass som tilfredsstill er offentlige miljøkrav og med sikte på en økonomisk fornuftig levealder.
- MOVAR IKS skal videreutvikle gjenvinningsstasjonene slik at de gir øket servicegrad samtidig med at det legges vekt på å videreutvikle sorteringsløsninger.
- MOVAR IKS skal vedlikeholde og videreutvikle kontrollsystemet som overvåker eventuelle utslipp og bidrar til å identifisere kilden.
- MOVAR IKS skal videreutvikle mottaket for farlig avfall og vurdere supplerende løsninger ved behov.

For å tilfredsstill e konsesjonskravene og forslag til strategisk plan for MOVAR IKS er følgende hovedkonsept lagt til grunn for driften av renovasjonssektoren:

- MOVAR IKS skal opprettholde ønsket kvalitet på renovasjonstjenestene ved kompetanseutvikling av medarbeidere for å sikre god kundebehandling og en best mulig teknisk/økonomisk drift. Vi skal ha tett kontakt med myndigheter og fagmiljøer i inn- og utland for å møte nye krav og kunne ta i bruk ny viten og teknologi.
- MOVAR IKS skal prisen mottaksavgifter på Solgård Avfallsplass på en måte som balanserer behov for inntjening mot ønsket levetid.
- MOVAR IKS skal øke fyllingsvolumet og derigjennom deponiets levealder.
- MOVAR IKS skal effektivisere og sikre egen drift ved å stille tomt/arealer til rådighet for å viderebehandle avfall eller slam.
- MOVAR IKS skal sikre en best mulig renovasjonstjeneste for innbyggerne både kvalitativt og økonomisk ved å gjennomføre konkurranse om innsamling, transport og avhending av fraksjoner.
- MOVAR IKS skal ivareta miljøinteresser og behovet for en effektiv og god tjeneste for befolkningen ved å arbeide for kildesortering og felles renovasjonssystemer i hele regionen.
- MOVAR IKS vil ivareta myndighetenes krav til sikker behandling, sikre tilbudet til innbyggerne samt gi en riktig fordeling av kostnadene. Videreutvikle mottaket for farlig avfall og videreføre ordningen med Miljøbilen.
- MOVAR IKS vil påvirke avfallstrømmene til vår fordel ved å etablere samarbeid med andre aktører.
- MOVAR IKS vil øke lønnsomheten ved å etablere nye forretningsområder innenfor eller i tilknytning til fagfeltet.

- MOVAR IKS skal videreutvikle komposteringssystemer for å håndtere avfall og sikre avsetning.
- MOVAR IKS skal drive holdnings skapende arbeid ved blant annet å gjennomføre oppsøkende virksomhet.
- MOVAR IKS arbeider for å etablere systemer for energi gjenvinning.

Ved årets utgang var det 16 heltidsansatte og 5 deltidsansatte i renovasjonssektoren, herav 2,8 årsverk på seksjonen for husholdningsrenovasjon.

Solgård Avfallsplass

På Solgård Avfallsplass tok vi imot 70.000 tonn sortert restavfall og industriavfall til deponering. Totalt er det deponert 1.230.000 tonn avfall.

I 2007 har i underkant av 123.000 kjøretøy blitt registrert inn på Solgård Avfallsplass. Dette er en økning på ca. 2,0 % fra 2006 til 2007. Det er ut fra hva vi har brakt på det rene, et meget høyt besøkstall. Etter vår mening tilsier dette høy brukervennlighet og god service. I perioden 1997- 2007 har vi hatt en økning i antall besøk på ca. 102 %.

Skjermsonen mot E6 og deponiutvidelse

I forbindelse med utvidelsen av E6 fra Akershus fylkesgrense til Rygge kommunegrense, ble det etablert en skjermvoll mellom Solgård Avfallsplass og E6, langs den delen av deponiet som ligger mest utsatt for innsyn. Skjermvullen er etablert i deler av dagens skjermsonen og opparbeidelsen har medført at vesentlige deler av skjermsonen er blitt fjernet under etableringsfasen. Vegetasjonen på det arealet som skjermvullen er plassert, var av en slik art at det var lite egnet til formålet.

I 2006 ble det meste av skjermvullen langs E6 ferdigstilt og beplantet. I 2007 er skjermvullen forlenget sydover og det er satt opp et 2 m høyt nettinggjerde på toppen av hele vollen. Hensikten med gjerdet er å hindre flygeavfall ut på E6 samt hindre uvedkommende adkomst til deponiet. Den delen av skjermsonen bak vollen som er ferdig er beplantet med gress, men pga. problemer med toppdekket har gresset på noe av dette området dårlige vekstforhold. På deler av skjermsonen er det påbegynt legging av plastmembran for å hindre gasslekkasje. Etableringen av skjermsonen er avhengig av tilgjengelige masser og det tilstrebes en gradvis ferdigstilling.

Solgård Avfallsplass sett fra luften.

Avfallshåndtering

Deponiforskriften

Den nye deponiforskriften som ble vedtatt 21. mars 2002 med ikrafttredelse 1. mai 2002 stiller strengere krav til kontroll og oppfølging av det indre og ytre miljøet ved deponiet.

I 2007 har vi fortsatt med implementeringen av deponiforskriften i våre rutiner og drift av deponiet. I 2007 ble den delen av forskriften som omhandler kontroll og dokumentasjon av avfall gjort gjeldene. Dette har medført strengere krav til dokumentasjon og hyppigere kontroller av avfallet som skal leveres på deponiet. Det kreves basiskarakterisering av alt avfall som skal til deponiet. I 2007 er det utført 68 kontroller, av dette er 11 ikke godkjente lass. De 11 lassene er håndtert i henhold til forskrifter og gjeldene prosedyrer.

Internkontrollsystemet

Vi anser nå at det oppdaterte internkontrollsystemet for Solgård Avfallsplass i hovedsak er på plass. Det gjenstår oppdatering av noen prosedyrer.

I denne forbindelse er det også utført en omfattende risikoanalyse. Denne ble påbegynt i 2006 og er videreført i 2007. Risikoanalysen tar for seg arbeidsoperasjoner og arbeidssteder hvor vi frem til nå, ikke har hatt oppdaterte risikovurderinger. I tillegg oppdateres de tidligere utførte risikovurderinger. Det er påbegynt et eksplosjonsverndokument for Solgård Avfallsplass.

Kompostering av hageavfall

Vi mottok ca. 2.900 tonn hageavfall i 2007. Mesteparten av dette kom inn på gjenbrukstasjonen på Solgård. Hageavfallet kvernes ca. 4 ganger i året. Dette blir lagt i ranker og kompostert.

Temperatur, oksygentilgang og fuktighet er de viktigste faktorene ved komposteringen. Rankene vendes med jevne mellomrom. Når komposten anses som ferdig kompostert, kjøres den igjennom et solleverk. Etter kontroll og godkjenning legges finfraksjonen ut for salg. Solgårdkomposten er godkjent som et jordforbedringsmiddel av Mattilsynet.

Det ble solgt ca. 386 tonn med Solgårdkompost i 2007. I hovedsak er det privatpersoner som benytter seg av tilbudet, men også noen firmaer. Brukerveiledning og varedeklarasjon deles ut av personalet i vektboden ved betaling av komposten. Etterspørselen etter Solgårdkomposten er stor.

Deponigassanlegget

Det har i 2007 vært stort fokus på deponigass og deponigassanlegget. I løpet av året utvidet vi deponigassanlegget med 19 nye brønner. Dette tilsvarte ca. 4.300m med overføringsledning og ca. 1.900m med perforerte brønnrør.

I forbindelse med at nye brønner er koblet til har enkelte av disse erstattet gamle og dårlige brønner med lav effekt. I dag består deponigassanlegget av ca. 5.200m med perforerte brønnrør og ca. 5.800m overføringsledning til deponigassentralen.

Her blir gassen ført til samlestasjonen hvor den blir analysert og målt. Under 1 % av gassen brukes til egen oppvarming, resterende mengde blir faklet. I forbindelse med utvidelse av antall brønner i deponigassentralen ble det montert rotameter på alle brønnene. Disse gir en indikasjon på tilstanden til hver enkelt brønn.

I 2007 ble det tatt ut 2.991.766 Nm³ deponigass. Av dette var 1.157.813 Nm³ metangass. Metankonsentrasjonen lå i 2007 på 38,7 % i snitt. Til sammenligning tok vi ut 1.652.235 Nm³ deponigass med en metankonsentrasjon på 41,4 % i 2006. Dette er en økning på ca. 69 % metangass i forhold til 2006.

Hovedårsakene til denne store økningen er at vi har fått flere brønner samt at vi har kjørt anlegget med høyt undertrykk for å ta ut mest mulig gass av deponiet, dette med tanke på å redusere luktulempene uten å ta hensyn til metankonsentrasjonen.

Siden oppstarten i 1999, har vi tatt ut til sammen 16.611.912 Nm³ deponigass. Perioder med mye nedbør har medført driftsproblemer for driften av deponigassanlegget. I perioder har det vært driftsproblemer med fakkelen.

I forbindelse med at vi skal levere deponigass til Mosseporten Miljøenergi AS så har det vært utført en rekke testkjøringer i 2007. Anlegget har med de begrensninger som er beskrevet i dette avsnittet, fungert etter forutsetningene og vært i drift hele året.

Gassmengder pr. år (Nm³)

	2003	2004	2005	2006	2007
Deponigass totalt	2.206.284	2.563.856	2.113.715	1.652.235	2.991.766
Metangass totalt	750.137	892.222	818.000	684.026	1.157.813

Lagertelt.

Avfallshåndtering

Farlig avfall

På Solgård er det mottak for farlig avfall fra private husholdninger samt bedrifter med mindre mengde farlig avfall. Ved Vestby Gjenbrukstasjon kan private husholdninger levere farlig avfall. Mottatt og innsamlet farlig avfall som vi ikke behandler selv, blir sendt videre til godkjent anlegg for destruksjon eller gjenvinning. Asbest deponeres på Solgård Avfallsplass på eget område, oljeholdig avfall blir kompostert, og CCA- impregnert/kreosotholdig trevirke blir mellomlagret på egen plass i påvente av viderebehandling.

Det ble tatt imot ca. 407 tonn CCA- impregnert/kreosotholdig trevirke til mellomlager i 2007. Ca. 697 tonn ble transportert til forbrenning. Mellomlageret er følgelig redusert med 290 tonn. Ca. 260 tonn asbest er deponert og ca. 966 tonn oljeholdig masse er tatt i mot for kompostering på barkseng. I underkant av 2.930 tonn ble ferdigkompostert i 2007.

For husholdningene har det kostet ca. kr 1.759.103,- å behandle farlig avfall. Avfallsforskriften forutsetter at kostnadene blir dekket over renovasjonsgebyret.

I forbindelse med håndtering av farlig gods er det satt krav om sikkerhetsrådgiver. I 2007 har overingeniør ved renovasjonssektoren fungert som sikkerhetsrådgiver. Det er utarbeidet en egen årsrapport for farlig gods.

I år har kommunene Rygge og Råde hatt besøk av Ella Miljøbil. Dette er en semitrailer med rom for undervisning og innsamling av EE- avfall (elektrisk og elektronisk avfall) og annet farlig avfall. Dette er en ordning hvor elevene i 4-7 klassetrinn får informasjon og innbyggerne har mulighet til å levere avfall på ettermiddag og kveldstid kostnadsfritt. Ella Miljøbil har hovedsakelig vært plassert utenfor de skolene den har besøkt på dagtid. Det er annonsert i lokalavisene i forkant av besøket.

Resultat: Innsamlet mengde(EE-avfall + farlig avfall) ble 4.000 kg.

Samarbeidet med Ella Miljøbil fungerte meget bra, men mengde innsamlet avfall er ikke tilfredsstillende.

MOVARs miljøbil i aksjon.

Videresendt farlig avfall (kg/år)

Kg/år	Stoff nr.	2006	2007
Spillolje	7011	11.110	14.114
Spillolje ikke ref. berettiget	7012	332	504
Batterier	7092	59.897	62.867
Lightere	7055		714
Amalgam	7085		1
Maling/lim/lakk/2-komponent	7052		554
Maling,lim og lakk	7051	97.642	93.398
Herdere,Organiske peroksider	7123	386	84
Oljeforurenset masse	7022	200	607
Olje og fettavfall	7021	410	271
Tonere	7021	522	304
PCB – ruter	7210	20.860	19.540
Oljefilter	7023	2.197	595
Plantevernmidler uten kvikksølv	7111	1.216	876
Bremsevæske uten halogen	7042	751	174
Frostvæske uten halogen	7055	1.032	347
Spraybokser	7023	2.039	1.365
Drivstoff-Fyringsolje	7023	2.640	3.031
Rengjøringsmidler	7133	2.874	3.741
Div. små batterier			
Kvikksølvholdig avfall	7081	24	5
NiCd Batterier	7084	68	51
Uorganiske salter	7091	1.182	1.676
Uorganiske løsninger og bad	7097	540	
Cyanid holdige avfall	7100	1	
Surt organisk avfall	7134	158	89
Basisk organisk avfall	7135	299	
Polymeriserende stoff/isocyanater	7121	155	60
Sterkt reaktivt stoff	7122	85	18
Syrer uorganiske/organiske	7131	496	187
Baser uorganiske	7132	880	243
Organiske løsemidler uten halogen	7042	3.308	2.587
Organiske løsemidler med halogen	7141		884
Organisk avfall uten halogen	7152	1.009	362
Organisk avfall med halogen	7151	278	43
Bromerte flammehemmere	7155	5	
Aluminiumsilikat	7096		1
Gassflasker inneh. Metan/Propan	7055	1.093	811
Halon	7230	4	
PCB kondensatorer	7210	177	213
Fix/fremkaller	7220	1.427	465
Annet			
Emballert og videresendt farlig avfall fra mottak		214.797	210.782

Avfallshåndtering

Farlig avfall (kg/år)

Fraksjon	2003	2004	2005	2006	2007
Kreosotholdig/CCA- impregnert trevirke til mellomlager	300.500	265.140	365.080	482.620	406.710
Kreosotholdig/CCA- impregnert trevirke videresendt	0	28.180	259.280	482.620	696.820
Oljeholdig avfall til barkseng	4.565.160	3.177.900	269.320	1.598.800	966.000
Oljeholdig avfall frigjort	0	1.241.800	0	684.000	2.930.000
Asbest til deponi	657.000	430.960	375.200	270.170	257.480

Masser til barkseng

Masser til barkseng	2003	2004	2005	2006	2007
	577.000	395.000	179.000	944.000	152.000

Smittefarlig avfall

Vi har en henteordning av smittefarlig avfall som er basert på frivillighet. I 2007 er det inngått avtale med Dangerous Goods Management AS om transport og mottak av denne avfallsfraksjonen. Det er også inngått avtale mellom MOVAR IKS og Avfallshandel AS som skal sikre forsvarlig, etisk korrekt og miljøvennlig sluttbehandling av dette avfallet.

Innsamlet smittefarlig avfall (kg/år)

2002	2003	2004	2005	2006	2007
1.920	1.780	2.020	1.800	1.540	2.229

Slam

Vi har en avtale med en entreprenør om å benytte slam fra våre tre avløpsrenseanlegg til jordblanding.

	Fuglevik RA	Kambo RA	Hestevold RA
Lager 31.12.2006	0	4.299	1.507
Inn 2007	4.433	1.956	636
Ut 2007	4.433	2.478	617
Lager 31.12.2007	0	3.777	1.526

Slam ut fra Kambo RA og Hestevold RA er brukt som tettemasse i gassgrøft som erstatning for leire på deponi.

Kompostering av masser på barkseng

På Solgård Avfallsplass er det mottak for oljeholdige masser. Massene blir lagt på barkseng og kompostert. Komposteringen går meget sakte.

I og med lang nedbrytningstid er mottak av oljeholdige masser plasskrevende. I 2007 har vi frigjort noen arealer som vi har benyttet til denne komposteringen. Vi har mottatt totalt 966 tonn oljeholdige masser. 2.930.000 tonn av masser mottatt i 2002, 2003 og 2004 er ferdig kompostert. Dette er ca. 4 ganger mer enn i 2006. Lukten kan være merkbar når rankene vendes, men bortsett fra plassbehovet ser vi ingen større problemer ved håndteringen av denne fraksjonen.

I 2007 er det mottatt 152 tonn ikke-oljeholdige masser til barkseng. Det er friskmeldt 3.190 tonn. Dette er stort sett avvannede masser fra våre renseanlegg.

Omlasting av husholdningsavfall

Restavfall som blir samlet inn fra regionens husholdninger blir kjørt til Solgård Avfallsplass. På vår omlastningsstasjon blir restavfallet lastet fortløpende i containere som blir transportert videre til forbrenning. Det påses at alt restavfall er opplastet i containere ved arbeidstidens slutt. I dag utgjør mengden restavfall fra husholdningene i regionen, tre til fire fulle vogntog pr. dag. Totalt ble det omlastet og videresendt til sammen 15.350 tonn husholdningsavfall og 1.377 tonn næringsavfall til forbrenning i 2007. Sorterte fraksjoner fra husholdningene slik som glass- og metallemballasje fra mat- og drikkevarer, drikkekartong og folieplast blir også kjørt til omlastningsstasjonen på Solgård. Her blir fraksjonene lastet opp i containere og videresendt til materialgjenvinning.

Matavfall håndteres i omlastningsstasjonen. Det medfører at det i perioder kan forekomme ansamlinger av fugler. Ut fra bevegelsesmønsteret til fuglene, ser vi at de også har andre oppholdssteder utenfor vår eiendom. Vaskeplass for renovasjonsbilene er fjernet grunnet problemer med skadedyr. Ellers ser vi ingen større problemer ved driften av vår omlastningsstasjon.

Uttak av fjellmasser

For å forlenge deponiets levetid tas det ut fjellmasser fra fremtidig deponiområde. Vi har tillatelse til uttak av 700.000 m³ fast fjell. I 2007 ble det tatt ut ca. 76.000 tonn fjellmasser dette er noe mindre en tidligere år og skyldes god tilgang på steinmaterialer fra andre anlegg i nærområdet. Til sammen er det tatt ut ca. 1.184.000 tonn siden 1998.

Tildekking

I 2007 har vi brukt store ressurser på tildekking og ettertetting av skråninger og åpne deponiområder. Til sammen har vi brukt ca. 140.000 tonn med gravemasser.

Dette arbeidet har pågått jevnt over hele året. Vi har hatt jevnlige befaringer på og rundt deponiet for å lokalisere områder med lite tildekking eller eventuelle utslipp av sigevann og deponigass. Disse har blitt ettertettet fortløpende.

Tildekkingen er også viktig i forhold til deponiets beliggenhet med tanke på innsyn fra E6 og omkringliggende nærings- og boligfelt. I tillegg reduseres faren for brann, skadedyr og lukt. I og med at regelverket stadig blir strengere, begynte vi i august 2007 å kreve dokumentasjon på at gravemassene var rene før vi kunne ta imot disse avgiftsfritt. Dette har ført til en merkbar nedgang i tilgangen på egnede masser for tildekking.

I starten av desember hadde vi firmaet CLAIRS / Lindum på besøk for å skanne over deponiet med et kamera som kan antyde gassutslipp. Det ble påvist flere områder med lekkasje.

Avfallshåndtering

Sigevann

Sigevannet fra Solgård Avfallsplass går til Kambo Renseanlegg, via Moss kommunes ledningsnett. I 2007 har sigevannsanlegget fungert tilfredsstillende. I korte perioder hadde vi vannmengder som lå opp til grensen for kapasiteten til Moss kommunes ledningsnett.

Det tas regelmessig prøver av sigevannet som sendes til analyse. Det blir også tatt prøve av sigevannssedimentet fra bunn av sigevannsdammen.

Vannmengden i år er registrert til 153.937 m³. Det vil si i snitt ca. 4,9 l/s. Disse tallene inkluderer sigevann og overflatevann fra våre gjenboere som tilrenner vårt sigevannssystem.

Overvåkningssystem for registrering og beskyttelse mot vannforurensning

Ved Solgård Avfallsplass er det et etablert overvåkningssystem for registrering og beskyttelse mot vannforurensning. Det er 14 grunnvannsbrønner plassert etter en hydrogeologisk vurdering. Det tas regelmessig prøver fra brønnene.

Analyseresultater fra de grunnvannsbrønnene som prøvetas kombineres med resultater fra prøver fra omkringliggende bekker som fanger opp vann fra skog, myr, dyrket mark, Patterødtjernet og Noretjernet. Resultatene gir ikke indikasjoner på sigevannsløkkasje fra deponiet til disse områdene.

I følge de opplysningene som er kommet fram av programmet kan vi også si forurensningssituasjonen fra Solgård Avfallsplass ikke er endret. Overvåkningssystemet er etablert slik at hvis det registreres sigevann i grunnvannsbrønnene, kan dette pumpes over i sigevannssystemet. I 2007 har vi hatt to brønner som pumpes hele året, mens en som pumpes den frostfrie perioden. MOVAR har engasjert et konsulentfirma til å utføre det miljøgeologiske overvåkingsprogrammet.

Overvåking og beskyttelse mot luftforurensning

Det utføres regelmessig luktkontroll rundt og på deponiet. Denne kontrollen avdekker sporadiske luktulempere i forbindelse med håndtering av slam, omlasting av husholdningsavfall, arbeider i forbindelse med utvidelse av deponiet, etablering av deponigassbrønner samt områder hvor det lekker ut deponigass. I 2007 har det vært store utfordringer mht lukt. Som nevnt tidligere har det blitt benyttet et kamera for å lokalisere utlekking av deponigass. Dette kameraet registrerer både varme og hydrokarbonogasser. Varme partier kan indikere tynt overdekkingslag mens påvisning av hydrokarbonogassene indikerer også utslipp av luktstoffer. De partiene som viste størst utslipp skal dekes med en plastmembran på ca. 6.000 m², mens andre partier skal ettertettes med leire-/jord masser. Arbeidet ble påbegynt i 2007 og vil fortsette i 2008. Det er etablert flere nye gassbrønner på deponiet for å samle opp deponigassen.

Gjenbrukstasjonene

Solgård

I 2007 har ca. 91.000 biler besøkt gjenbrukstasjonen. Som det fremgår av det vedlagte tallmateriale i tabellen, sorterte vi i 2007 ut ca. 65 % til gjenvinning. Dette er 5 % høyere sorteringsgrad enn i 2006.

Ved våre gjenbrukstasjoner er det lagt til rette for mottak av EE-avfall. Vi er godkjent som regionalt mottak for næringselektronikk og er av den oppfatning at dette har fungert etter forutsetningene. Vi har mottak av farlig avfall fra husholdninger og mindre bedrifter. Alt mottak av farlig avfall blir deklart, emballert og sendt videre til godkjent anlegg.

Våren 2007 inngikk MOVAR IKS et samarbeid med KIAS (Krapfoss Industrier) om innsamling av sykler. Dette er en ordning hvor kundene selv bestemmer om syklene skal gå til metallgjenvinning eller til KIAS. KIAS er en attføringsbedrift. Vi ser på dette som et positivt tiltak.

Vestby

I 2007 har ca. 4.800 besøkt gjenbrukstasjonen i Vestby. Dette er en økning fra 2006 på ca. 29 %. Som det fremgår av tabell 6 sorterte vi ut ca. 63 % til gjenvinning. Dette er en økning på ca. 1 % i forhold til 2006. Gjenbrukstasjonen har faste åpningstider fra kl.15.00- 19.00 hver onsdag og torsdag.

"Ruskenaksjonen"

Solgård

Årets aksjon ble gjennomført i perioden 21. til 28. april. Ca.4.800 privathusholdninger leverte 902 tonn avfall. I løpet av de 7 dagene aksjonen pågikk kom det inn 10 % av den totale mengden vi mottok på gjenbrukstasjonen i 2007. "Rusken" ble som tidligere år gjennomført innen normalåpningstidene. Privathusholdninger leverte alt sortert avfall uten kostnad. Som følge av god planlegging og hyggelige besøkende gikk det bra unna, og kundene var svært fornøyde.

Solgård Avfallsplass, med deponiet i bakgrunnen.

Vestby

Årets aksjon ble gjennomført i perioden 12., 13. og 14. mai. I løpet av de dagene aksjonen varte, kom det inn ca. 121 tonn avfall. I løpet av de 3 dagene aksjonen pågikk kom det inn ca. 9 % av den totale mengden vi mottok på gjenbrukstasjonen i 2007. Privathusholdninger leverte alt sortert avfall avgiftsfritt. Det er riktig å tilføye at belastningen under Ruskenaksjonen er større enn hva både anlegget og bemanningen er dimensjonert for ved våre gjenbrukstasjoner.

Vestby Gjenbrukstasjon

Avfallshåndtering

Gjenbruksstasjonene – Solgård - Vestby

Tonn/år 2007	Solgård	Vestby	Totalt
Papir (+papp 2007)	474	58	532
Farlig avfall	211	15	226
CCA-Impregnert	360	45	405
Hageavfall	2.866	96	2.962
Plastfolie	23	3	26
Drikkekartong	9		9
EE-avfall	378	29	407
Glass	13	2	15
Kuldemøbler	128	11	139
Metaller	764	102	866
Trevirke	3.510	363	3.873
Renas	122	16	138
Plastemballasje	12	1	13
Hvitevarer	145	17	162
Kasserte dekk	45		45
Sum sortert	9.060	758	9.818
Restavfall – deponi	4.779	446	5.225
Totalt	13.839	1.204	15.043

Elektrisk og elektronisk avfall

MOVAR IKS er godkjent som regional oppsamlingsplass for næringselektronikk. Vi mottar, sorterer og videresender avfallet. Behandlingen av EE-avfall utgjør en vesentlig del av arbeidsomfanget ved Solgård Avfallsplass. Forskriftene for kasserte elektriske og elektroniske produkter fra privathusholdninger forutsetter at kostnadene blir dekket over det kommunale renovasjonsgebyret. Noe av EE-avfallet er farlig avfall, dette gjelder lysstoffrør, sparepærer, toner og PCB holdige kondensatorer. Dette blir pakket og deklarerert.

Næringselektronikk – RENAS

Kg/år	2003	2004	2005	2006	2007
Lysstoffrør	2.656	5.020	7.110	4.091	2.950
Sparepærer m/kvikksølv	110	190	120		
Sparepærer u/kvikksølv	40	0	540	541	320
Kabel alle typer	15.880	11.760	13.710	12.160	11.550
Små enheter	78.400	82.950	115.000	124.752	85.970
Store ikke knuselige enheter	2.314	2.630	940		
Store knuselige enheter	13.869	19.110	37.640	23.100	21.250
Ut totalt	113.269	121.660	175.060	164.644	122.040
Restavfall - RENAS	0	0	0	0	0
Totalt	113.269	121.660	175.060	164.644	122.040

ELRETUR

Kg/år	2003	2004	2005	2006	2007
Elektronikk	180.950	195.080	243.760	351.820	378.100
Hvitevarere	197.600	205.660	193.008	74.920	145.040
Totalt	378.550	400.740	436.768	426.740	523.140

Priser – sluttbehandlingsavgift

På Solgård Avfallsplass betaler alle etter innveid mengde. Sluttbehandlingsavgiften er kr. 423,- eks. mva. pr. tonn for avfall til deponi.

Ved Solgård Gjenbruksstasjon er prisen for sortert avfall kr. 687,50 inkl. mva. pr. tonn, med en minstepris på kr. 30,- inkl. mva.

Ved Vestby Gjenbruksstasjon koster det for personbil kr. 50,-, for varebil kr. 100,-, personbil m/henger kr. 150,- og varebil m/henger kr. 200,-. Alle priser er inkl. mva.

Husholdningsrenovasjon

Husholdningsavfall

Tabellen viser en liten økning i mengde husholdningsavfall de siste tre årene.

Tonn/år	2005	2006	2007
MOSS:			
Restavfall	6.337	6.589	6.778
Glass/metall	273	295	360
Papir/drikkekartong	1.466	1.699	1.844
Matavfall	0	0	0
Tekstiler	0	0	0
RYGGE:			
Restavfall	3.169	3.319	3.341
Glass/metall	133	128	131
Papir/drikkekartong	578	611	624
Matavfall	0	0	0
Tekstiler	0	0	0
RÅDE:			
Restavfall	1.300	1.417	1.466
Glass/metall	71	71	71
Papir/drikkekartong	516	569	584
Matavfall	0	0	0
Tekstiler	0	0	0
VESTBY:			
Restavfall	2.506	2.945	2.950
Glass/metall	158	156	165
Papir/drikkekartong	627	668	774
Matavfall	0	0	0
Tekstiler	0	0	0
VÅLER:			
Restavfall	685	755	815
Glass/metall	36	29	29
Papir/drikkekartong	202	204	215
Matavfall	0	0	0
Tekstiler	0	0	0
SUM INNSAMLET	17.695	19.455	20.147
Herav til forbrenning FREVAR	13.997	15.025	15.350

Avfallshåndtering

Tabellen husholdningsavfall viser at den totale avfallsmengden økte med 692 tonn i forhold til 2006. Av dette var 367 tonn utsortert og 325 tonn gikk til forbrenning. Moss har alene en økning i avfallsmengden med 399 tonn, hvorav 189 tonn er restavfall og 210 tonn er utsortert. De andre kommunene har mindre økninger i innsamlede avfallsmengder. Sorteringsgraden for fraksjoner til gjenvinning er 23,8 % som er 1 % økning fra 2006.

2007 er det første hele driftsåret der alle abonnenter i Moss er utstyrt med nytt oppsamlingsutstyr. Utsorterte mengder viser økning med 22 % (65 tonn) for glass- og metallemballasje fra mat og drikkevarer og 9 % (145 tonn) for papp/papir/drikkekartong i forhold til foregående år.

Innsamling og transport har fungert bra også dette året. Problemområdene er fortsatt returstasjonene i Vestby og generelt fellesbeholdere for sommerrenovasjon. Det henses fortsatt store mengder grovavfall og farlig avfall på disse stedene. Vestby har i løpet av året bearbeidet forslaget til ny innsamlingsordning, og vi har deltatt i flere møter med den politisk sammensatte arbeidsgruppen. Senhøstes fattet kommunestyret prinsippvedtak om ny innsamlingsordning.

Vi har foreslått for kommunene at renovasjonsforskriftene endres i samsvar med den som er gjeldende i Moss. Både Råde og Våler har arbeidet aktivt med revisjon av sine forskrifter mot slutten av året.

Renovasjonssamarbeidet med Rygge er utvidet ved at vi har overtatt ansvaret for innkjøp av oppsamlingsmateriell med virkning fra 01.01.08.

I samarbeid med konsulent er det utarbeidet nytt konkurransegrunnlag for innsamling og transport. Konkurransen ble utlyst like før årsskiftet. Nye kontrakter skal gjelde fra 01.04.09. Det er også gjennomført konkurranse for innkjøp av oppsamlingsutstyr.

Ny lagerhall er oppført og tatt i bruk. Denne er helt lik lagerhallen som ble oppført i 2006. Deler av den nye hallen leies ut til Teknisk Fellesavdeling. Vi har oppnevnt lageransvarlige personer både administrativt og operativt. Renovatøren har ikke lenger selvstendig adgang til lagerhallene.

Avdelingen er tilført 1,2 årsverk, stillingene tiltres 01.01.2008. Forarbeider til innføring av ny innsamlingsordning i Vestby er utført i stort omfang. Det er foretatt kontroll og registrering av alle fellesbeholdere for helårsrenovasjon. I det elektroniske grunnlagsregisteret er alle abonnenter i denne kategorien knyttet mot konkrete beholdere som igjen er registrert med GPS punkter. Samme registrering er foretatt for fellesbeholdere til sommerrenovasjon. Arbeidet resulterer i god oversikt og grunnlag for bedre publikumsservice, samt minimering av antall "gratispassasjerer". Dette arbeidet videreføres i 2008.

Husholdningsslam. (m³)

	2004	2005	2006	2007
Råde	1.877	1.809	1.955	2.538
Våler		671	832	2.538

*Nedgangen til Våler kan forklares med at i 2007 ble ingen minirensesanlegg tømt.

Sortering på gjenbruksstasjonen, Solgård Avfallsplass.

Brann- og feiervesen

MÅL FOR VIRKSOMHETEN

Mosseregionens interkommunale brann- og feiervesen (MIB) ble etablert 1. juli 1998. Dekningsområdet er de fire kommunene Moss, Rygge, Råde og Våler. MIB skal dekke kommunenes plikter etter:

- Lov av 14. juni 2002 nr. 20 om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) med tilhørende forskrifter.

MIB skal videre dekke kommunens plikter i forbindelse med beredskap for akutt forurensning og oljevern.

Kommunenes forvaltningsoppgaver etter brann- og eksplosjonsvernloven er delegert til representantskapet i MOVAR IKS. Intensjonen i brann- og eksplosjonsvernloven med forskrifter er fulgt, ved at den del av forvaltningsansvaret som kan delegeres videre, er delegert gjennom styret i MOVAR IKS til brannsjefen.

Dokumentasjon av brannvesenets organisering og dimensjonering (brannordning)

Dokumentasjon av brannvesenets organisering og dimensjonering (før omtalt som brannordning) for de fire kommunene Moss, Rygge, Råde og Våler ble vedtatt av styret i MOVAR IKS 11. november 1998. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), godkjente i brev av 12. mars 2002 dokumentasjonen.

Dokumentasjon av brannvesenets organisering og dimensjonering har bestemmelser om bemanningen i MIB, herunder følgende:

3 stillinger utgjør MIBs ledelse. Ved utgangen av 2007 var dette:

- Brannsjef Jack Hatten
- Avdelingssjef beredskap Kjerstin Rendalsvik med funksjon som brannsjefens stedfortreder
- Avdelingssjef forebyggende (vakant)

MIB er inndelt i 2 avdelinger, beredskapsavdeling og forebyggende avdeling. Brannsjef og sekretær utgjør brannvesenets administrasjon.

I beredskapsavdelingen inngår hel- og deltids utrykningspersonell samt personell for ivaretagelse av materiell mv. Dokumentasjonen inneholder blant annet beskrivelse av hvilket materiell og utrustning som skal finnes for utrykningsstyrkens bruk. Forebyggende avdeling består av en tilsynsseksjon og en feierseksjon, og er dimensjonert etter krav til oppgaver som skal løses.

Ansettelser og avganger

I 2007 har MIB hatt følgende ansettelser:

- Avdelingssjef beredskap Kjerstin Rendalsvik
- Brannkonstabel dagtid Tommy Bråthen
- Spesialarbeider Jøran Sørensen (feierlærling)
- Spesialarbeider Hans-Arne Borch Øverås (feierlærling)

I 2007 har MIB hatt følgende avganger:

- Avdelingssjef beredskap (vikariat) Tor Eigil Wold (pensjonist)
- Avdelingssjef forebyggende Ole Kolsvik
- Brannmester Kjell Ivar Johansen (pensjonist)
- Brannkonstabel deltid Stig Thon
- Brannkonstabel deltid Tom Kildahl

I 2007 har følgende endret/skiftet stilling/ansvarsområde i MIB:

- Feierformann Jon Bærlifsen til stilling som branninspektør i tilsynsseksjon.
- Feiersvenn Øystein Engen til stilling som feierformann.
- Underbrannmester Lars Mikalsen til stilling som brannmester/utrykningsleder heltid.
- Brannkonstabel Rune Larsen til stilling som underbrannmester – og senere til stilling som brannmester dagtid (midlertidig).
- Brannkonstabel dagtid Glenn Gulbrandsen til stilling som underbrannmester (midlertidig).
- Brannmester Per Steffen Christiansen (vikariat) til stilling som brannmester.
- Brannformann Tommy Gregersen (vikariat) til stilling som underbrannmester.
- Aspirant Vegard Andersen til brannkonstabel deltid.
- Aspirant Tommy Bråthen til brannkonstabel deltid.
- Aspirant Glenn A. Johansen til brannkonstabel deltid.
- Aspirant Roy Kristensen til brannkonstabel deltid.
- Aspirant Morten Lie til brannkonstabel deltid.
- Aspirant Tommy Lund til brannkonstabel deltid.
- Aspirant John Ingolf Ottesen til brannkonstabel deltid.

Følgende har fått utvidet sin funksjon til å omfatte funksjon som reserve utrykningsleder deltid:

- Brannkonstabel deltid Bjørn Jensen
- Brannkonstabel deltid Roy Kristensen
- Brannkonstabel deltid Øystein Engen
- Brannkonstabel deltid Morten Kubberød

I beredskapsstyrken har følgende fått ansettelse som tilkallingsvikarer for deltakelse i døgnkasernert beredskapsstyrke:

- Steffen Sæther
- Tore Støkken
- Thomas Bjølseth
- Ronny Sandaker

Beredskapsavdelingen har knyttet til seg følgende personell gjennom tidsbegrensede engasjement i forbindelse med kurs og opplæring innen tverretattlig tauredning (TRG):

- Thomas Adam
- Jo-Eivind Løkken

I 2007 har 3 personer hospitert i beredskapsstyrken ved Mosse-regionen brannstasjon.

Endring av MIBs dekningsområde

Styrende organer i MOVAR IKS og Vestby kommune vedtok i 2005 å utvide MIBs dekningsområde til også å omfatte Vestby kommune. I løpet av 2007 er Vestby kommunes deltakelse i MIB planlagt med iverksettelse fra 1. januar 2008.

Ny brannbil

Brann- og feiervesen

Økonomi

Brannvesen	2005	2006	2007
Driftsutgifter brannvesen	23.986.332	25.778.227	30.390.849
Herav totale lønnskostnader	16.289.410	17.417.017	20.481.008
Totale inntekter eks. inntekter fra kommune	3.048.864	3.145.014	4.459.042
Bidrag fra kommunene	24.749.988	25.042.000	26.695.000
Driftsutgifter pr. innbygger (53.273 pr. 01.01.07-iflg. SSB)	470	470	493
Feiervesen			
Driftsutgifter feiervesen	4.019.683	3.997.412	5.061.117
Herav totale lønnskostnader	2.883.964	2.661.098	3.571.155
Bidrag fra kommunene	4.299.966	4.562.000	4.823.000
Driftsutgifter pr. innbygger	81	85	89

BEREDSKAPSAVDELINGEN

AVDELINGENS HOVEDMÅL

Beredskapsavdelingen skal ha kvalifisert personell og tilstrekkelig materiell til å ivareta de oppgaver av beredskapsmessig art som brann -og eksplosjonsvernloven.

Utrykningsstyrken

Utrykningsstyrken med normal bemanning 4 heltid (Mosseregionen brannstasjon) og 4 deltid (Rygge brannstasjon) pr. vaktlag, har hver for seg eller sammen løst de oppgaver de har blitt satt til iht. brannlovgivningen og andre hendelser/oppgaver på en tilfredsstillende måte.

AKTIVITETER VEDRØRENDE LOVPÅLAGTE OPPGAVER FOR 2007

Antall utrykninger

Utrykninger	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Brann i bygning	27	16	29	22	44	34
Andre branner	109	158	137	157	122	126
Unødige alarmer	267	237	244	306	326	301
Falske alarmer	8	16	7	13	16	19
Brannhindrende tiltak	39	41	27	42	43	81
Trafikkulykker/ulykker	49	49	34	57	70	80
Akutt forurensning	12	2	14	5	14	15
Trygghetsalarmer	0	0	0	0	0	0
Annen assistanse	74	88	69	81	97	128
Vannskade/oversvøm.	5	1	3	10	14	17
Annet	12	7	0	0	0	0
Totalt	602	618	564	693	746	801

Brann- og feiervesen

Antall utrykninger fordelt på kommunene

Kommune	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Moss	446	431	419	459	501	548
Rygge	92	114	69	138	143	150
Råde	36	48	39	53	54	56
Våler	28	25	37	43	48	47

Større branner

Dato	Sted	Type bygning	Kommentar
03.01.	Øvre Langbråten, Råde	Omsorgsbolig Totalskadet	3 leiligheter i rekke totalskadet
17.01.	Roersvei 40, Rygge	Næringsbygg	Totalskadet
02.04.	Fjordveien 18, Moss	Leiegård m/fl. leil.	Store brann-, vann- og røykskader
06.04	Havnehagan 12, Moss	Enebolig	Totalskadet
26.04	Stubbløkkveien 33, Moss	Kommunal leiegård m/ 8 leiligheter	Totalskadet
28.07.	Birkebeinerveien 7, Moss	Enebolig m/utleiedel	Store brann-, vann- og røykskader
03.08.	Kløfteneveien 30, Råde	Enebolig	Totalskadet
05.09.	Øvre Langbråten, Råde	Omsorgsbolig	8 leiligheter i 2 etasjer – øvre 4 leiligheter totalskadet
15.09.	Rygge flystasjon, Rygge	Kantinebygg	Totalskadet
03.10.	Såstadveien, Rygge	Bolighus	Store brann-, røyk- og vannskader
11.11.	Rørvikveien 11 B, Rygge	Enebolig	Hovedbygning total- skadd, side-bygning vann- og røykskader
29.11.	Hammersborg, Våler	Enebolig	Totalskadet

Ingen person omkom i brann. 1 personer omkom ved drukning, ingen i trafikulykker.

2002	Antall drepte	Antall skadde
Moss	2	60
Rygge	0	43
Råde	3	29
Våler	0	14
	5	146

2003	Antall drepte	Antall skadde
Moss	3	72
Rygge	2	32
Råde	1	29
Våler	0	11
	6	144

2004	Antall drepte	Antall skadde
Moss	1	53
Rygge	4	22
Råde	0	21
Våler	0	24
	5	120

2005	Antall drepte	Antall skadde
Moss	0	46
Rygge	0	22
Råde	2	13
Våler	0	32
	2	113

2006	Antall drepte	Antall skadde
Moss	0	35
Rygge	0	46
Råde	0	14
Våler	0	27
	0	122

2007	Antall drepte	Antall skadde
Moss	0	43
Rygge	0	29
Råde	0	20
Våler	0	11
	0	103

Totalt for perioden 2002 - 2007:
18 drept og 748 skadet

Utsending av gebyrer i forbindelse med unødige alarmer

2002	130 alarmer
2003	188 alarmer
2004	147 alarmer
2004	262 alarmer
2005	295 alarmer
2007	214 alarmer

Trygghetsalarmer

Trygghetsalarmer tilkopledd Moss kommune:

Pr. 30.07.98	280
Pr. 31.12.98	320
Pr. 31.12.99	360
Pr. 31.12.00	415
Pr. 31.12.01	441
Pr. 31.12.02	487
Pr. 31.12.03	491
Pr. 31.12.04	483
Pr. 31.12.05	487
Pr. 31.12.06	459
Pr. 31.12.07	501

Antall timer i forbindelse med programmering, montering og service/vedlikehold

	2005	2006	2007
Programmering og montering	87 t	232 t	252 t
Service og vedlikehold	161 t	178 t	153 t

Brann- og feiervesen

Materiell/utstyr

Ny rednings-/mannskapsbil til Rygge brannstasjon ble levert fra Egenes Brannteknikk AS i november 2007. Den gamle mannskapsbilen er solgt til Ringerike brannvesen og skal stasjoneres på Sokna. I tillegg ble et av våre utrykningskjøretøy som benyttes av utrykningsleder tilknyttet Rygge brannstasjon kondemnert etter en utforkjøring under utrykning i november.

Samarbeid med andre

"Innkjøps samarbeidet tettstedet Oslo", gir MIB store rabatter på innkjøp av bl.a. brannmateriell, verneutstyr og uniformer. Bistandsavtale ved branner og ulykker for Son slokkedistrikt ble inngått med Søndre Follo brann- og redningsvesen (SFB) i 2006. Avtalen er hovedsakelig inngått for at MIB skal yte bistand til SFB i et begrenset område på grensen mellom distriktene. Bakgrunn kan sies å være den gunstige plasseringen Moss brannstasjon har mot området Son og Store Brevik, samt kasernert brann- og ulykkesberedskap. Avtalen utløp 31.12.2007.

Beredskapsavdelingen har følgende tilleggsoppgaver

for Moss kommune:

- Merking av brannkummer.
- Programmering, utplassering og enkelt vedlikehold av trygghetsalarmer.
- Flagging på noen offentlige flaggstenger.

Øvelser/opplæring:

- Egne øvelser blir gjennomført ihht. - Handlingsplan I, II og III. Flere av øvelsene har blitt gjennomført ved bruk av øvingstårn og øvingsområde ved brannstasjonen. Øvingstårnet benyttes også ved testing av personer som ønsker ansettelse i beredskapsstyrken. Det gjennomføres også samarbeidsøvelser med industribedrifter i Mosseregionen (egen handlingsplan).
- Røyk- og kjemikalievernøvelser i samarbeid med 18 brannvesen i regi av Fellesforum Brannøvelser Østlandet (FBØ). Øvelser blir avholdt på Sikkerhetssenteret i Hobøl i samarbeid med If Skadeforsikring.
- Øvelse er gjennomført på Moss lufthavn Rygge i samarbeid med øvrige ressurser som naturlig vil delta i innsats knyttet til ulykker med fly involvert. Ble gjennomført før lufthavnen åpnet for sivil luftfart.
- Moss TRG er et vel innarbeidet navn blant brannkorps i Norge. I 2007 gjennomførte MIB kurs/opplæring for og i regi av Norges Brannskole. I tillegg deltok MIB på en helgesamling i Sandefjord sammen med representanter fra andre brannvesen, politiet og ambulansetjenesten.
- Mannskapene tilknyttet Rygge brannstasjon har i forbindelse med innkjøp av ny mannskapsbil, gjennomført redningsteknisk opplæring på 40 timer som internt kurs. Opplæringen har kommet i tillegg til ukentlig øvingstid på 5 timer hver vaktuke. Denne øvingstiden gjennomføres lagvis, eller som fellesøvelser med flere vaktlag og/eller brannstasjoner.

Andre oppgaver:

- Tilsyn og vedlikehold av lagret sivilforsvarsmateriell.
- Omvisning på stasjonen for barnehager og andre barn/ungdomsgrupper, samt for andre brannvesen, ideelle organisasjoner, bedrifter, mv.
- Brannøvelser i bedrifter, skoler, barnehager, institusjoner m.m. Tilsyn og vedlikehold av lagret oljevernmateriell/utstyr for sjø/land.

HMS-tiltak:

- Årlig kontroll av medisinske og fysiske krav for beredskapspersonell.
- Evaluering etter brann og ulykker.
- Ukekontroll av biler og materiell, internt.
- Årskontroll av biler og materiell, eksternt.
- Kontroll av røykvernmateriell og håndslukkeapparater, eksternt.
- Organisert informasjonsmøte og kontaktmøter.
- Jevnlige møter med brannmestergruppa på Mosseregionen brannstasjon og utrykningsledere på Rygge brannstasjon.
- Beredskapsavdelingens personell bidrar ved revisjon av AH-MIB (aktivitetsstyrende håndbok) som del av IK-systemet i MOVAR IKS og med utarbeidelse av nye prosedyrer.

Kurs:

- 4 mannskaper gjennomførte kompetansekurs ved Norges Brannskole, og 11 mannskaper har fullført kompetansekurset grunnkurs deltidsreform våren 2007.
- 6 ansatte gjennomførte kompetansekurs for utrykningskjøring (kode 160) i 2007.
- MIB har gjennomført internt kurs for egne utrykningsledere.
- 6 mannskaper har deltatt på kurs i bruk av skjærslokker hos Oslo brannvesen.
- 1 ansatt har deltatt på kurs for opplæring av egne utrykningsledere i Oslo brannvesen.

Øving av beredskap ihht. dimensjoneringsforskriften § 4-13

Alt personell som inngår i beredskap skal jevnlig øves for de oppgaver de kan forventes å bli stilt overfor i brann- og ulykkestilfeller. Den samlede beredskap innenfor kommunen eller brannvernregionen skal øves slik at samband og kommandolinjer fungerer tilfredsstillende.

Tauredningsøvelse

FOREBYGGENDE AVDELING

AVDELINGENS HOVEDMÅL

Forebyggende avdeling består av en tilsynsseksjon og en feierseksjon. Avdelingen har følgende hovedmålsetning:

Redusere antall branner og konsekvensene av disse gjennom et godt informasjons-, saksbehandlings-, kontroll- og feierarbeid. Avdelingen skal fremstå som brukervennlig og fokusere på eiers ansvar og internkontroll.

TILSYNSSEKSJONEN

Seksjonen har gjennom 2007 variert noe i antall ansatte og totale ressurser. Seksjonen ble ledet av avdelingssjefen frem til dennes fratreden i september, og ble senere ledet med en stedfortreder blant de ansatte. Mot slutten av året ledet brannsjef seksjonen, med fordeling av særskilte oppgaver/ansvar for gjennomføring til de ansatte. Foruten dette har en av de ansatte hatt permisjon siste halvdel av året, samt at en annen har hatt redusert arbeidstid som følge av tillitsvern. En nyansatt branninspektør med bakgrunn fra MIBs feierseksjon, begynte i sin stilling i august. Seksjonen har en sammensetning med bred og god kompetanse – det er ansatte med erfaring både fra feieryrket, brannmannsyrket og med god teoretisk bakgrunn.

Alle ansatte tilfredsstilte formelle krav til rollen som tilsynspersonell ved utgangen av året, og seksjonen er bemannet i henhold til forskriftskrav. Det ses i denne sammenheng bort fra vakansen i stillingen som avdelingssjef for forebyggende avdeling.

Seksjonen har fokus på produktivitet og god service ut mot Mossregionens befolkning.

Gjennomføring av tilsyn i særskilte brannobjekter er hovedgjøremålet ved seksjonen. I 2007 ble det gjennomført tilsyn i 358 av 377 (95 %) objekter i Mossregionen. Alle gjennomførbare tilsyn ble foretatt, de objekter som det ikke er ført tilsyn med skyldes forhold som ombygginger, midlertidig tomme lokaler mv.

Lover, forskrifter og veiledninger som regulerer arbeidet til tilsynsseksjonen har blitt vesentlig endret de siste årene, men er nå godt innarbeidet.

Seksjonen har fortsatt arbeidet med den interne prosessen med fokus på rollen som tilsynspersonell. Enhetlig tilsynsmetodikk og rapportskriving er stikkord i denne sammenheng.

Fordeling av antall tilsynsobjekter og gjennomførte tilsyn i de enkelte kommunene fremgår av nedenstående tabeller.

Inger-Johanne Velde Helland har gjennomført kurs i sikkerhets- og risikoanalyse, og Jon Bærulfsen har gjennomført brannforebyggende kurs ved Norges Brannskole.

Antall særskilte brannobjekter

	Moss	Rygge	Råde	Våler	Sum
2002	187	86	39	18	330
2003	184	86	39	18	327
2004	190	87	40	18	335
2005	212	90	42	18	362
2006	213	95	41	20	369
2007	214	103	41	19	377

Antall gjennomførte tilsyn

	Moss	Rygge	Råde	Våler	Sum
2002	167	84	39	18	308
2003	154	74	37	16	281
2004	154	54	40	18	266
2005	207	90	42	18	357
2006	205	90	41	20	356
2007	199	99	41	19	358
% tilsyn 2007	93	96	100	95	95

Øvelser, kurs og opplæring er en annen prioritert oppgave for tilsynsseksjonen. Som et element i det holdningsskapende og forebyggende arbeidet anses dette som meget viktig. Ettersom personellsituasjonen har stabilisert seg, har dette blitt prioritert i større grad enn tidligere.

Tilbakemeldingene vi får fra deltakere på kurs og øvelser er svært positive. I 2007 ble det gjennomført kurs og øvelser for et stort antall personer ved skoler, institusjoner og bedrifter.

Informasjonsarbeid utover øvelser og tilsyn har i 2007 omfattet både bruk av media og oppsøkende kontakt mot publikum. Årets brannvernuke ble avsluttet med "Åpen stasjon" på den nye brannstasjonen den 22. september. Hovedmålet med dagen var formidling av brannverninformasjon (brannsikkerhet i hjemmet). Arrangementet foregikk i samarbeid med ulike samarbeidspartnere. Dagen var svært vellykket, med mange besøkende. Antallet lar seg vanskelig fastslå nøyaktig, men det antas at det var i overkant av et par tusen personer innom brannstasjonen denne dagen.

Seksjonen har videre gitt informasjon og veiledning om brannforebyggende forhold i form av deltakelse på møter, temasamlinger mv. Eksempler på dette er informasjon til fritidsklubber, velferdssentralen, hjemmesykepleien og andre lag og foreninger som ønsker å sette fokus på brannsikkerhet.

Aksjon boligbrann er en nasjonal aksjon initiert av DSB. Aksjonen ble gjennomført tidlig i desember. I vårt distrikt var det 120 husholdninger som (frivillig) fikk kontrollert brannsikkerheten i hjemmene sine. Aksjonen ble gjennomført som et samarbeid mellom alle avdelinger i MIB og Fortum El-sikkerhet. Tiltaket fikk noe mediedekning også i år og tilbakemeldingene fra de som ble besøkt var positive.

Befaringer og møter med kommuner, byggherrer, arkitekter og huseiere i forbindelse med byggesaker samt saksbehandling i forbindelse med søknader om oppbevaring og lagring av brannfarlig vare, er også prioriterte gjøremål ved seksjonen.

Feiere som opplever at et boligtilsyn avdekker store mangler ønsker ofte å få assistanse fra tilsynsseksjonen. Dette har blitt prioritert også i 2007, og seksjonen vil fortsatt bruke tid på å følge opp slike boligtilsyn.

Brann- og feiervesen

FEIERSEKSJONEN

Personellsituasjonen i feierseksjonen har endret seg noe siste år og seksjonen har hatt noe vakanse gjennom hele året.

Andre endringer er at:

Hans-Arne Borch Øverås og Jøran Sørensen ble ansatt som spesialarbeidere med plan om å gjennomføre opplæring som feierlæringer. Tilsvarende løsning ble også valgt for feierlærler Morten Mandfloen.

Seksjonen bestod ved utgangen av 2007 av feierinspektør, to feierformenn, to feiersvenner, fire spesialarbeidere/feierlæringer og en kontorlærlering. Det ble forsøkt rekruttert en feiersvenn med fagbrev til en vakant stilling, uten at tilsetning ble foretatt.

Alle prosedyrer for utførelse av feierfaget ble gjennomgått og revidert i 2006, som en del av utarbeidelsen av aktivitetsstyrende håndbok for MIB. Revisjon i 2007 sammen med dette har medført ytterligere fokus på sikkerhet og bruk av ulikt verneutstyr.

I 2006 ble det foretatt bytte av leverandør av dataprogram for registrering av piper og ildsteder. Det har vært problemer knyttet til bruk av programvaren knyttet til bl.a. mangler i datagrunnlaget og det har vært bred kontakt mellom MIB og leverandør. Ved utgangen av 2007 er det fremdeles forhold som ikke er rettet opp og det vil bli lagt vekt på å finne løsning i 2008.

Antall feide piper og utførte tilsyn i regionen fremgår av nedenstående tabell. Vi registrerer at boligtilsyn blir godt mottatt ute blant befolkningen. Huseier får avdekket eventuelle feil og mangler ved huset, og brannvesenet får formidlet informasjon om brannsikkerhet. Enkelte av tilsynene avdekker også forhold som tilsynsseksjonen i MIB må saksbehandle videre mot byggesaksavdelingene i kommunene. Det er aldri feid så mange piper på et år i MIBs historie.

Oversikt feierseksjonen

Kommune	Antall piper	Feiing piper	Tilsyn	Feiing fyrkjeler	Feiing ovner	Pipebranner
Moss	9 412	8 360	1 371	45	36	10
Rygge	5 137	4 649	64	4	7	3
Råde	2 904	2 825	0	2	1	1
Våler	1 926	1 926	225	2	3	1
Samlet	19 379	17 760	1 660	53	47	15

Seksjonen har også i 2007 hatt fokus på å få utbedret avvik som angår sikkerheten til eget personell, spesielt gjelder dette påbud om trinn/stiger på tak samt plattformer ved piper hvor det er påkrevd. Avvikene er meddelt skriftlig til huseiere, og det er fulgt opp med purringer hvor det har vært påkrevd.

Veilednings- og informasjonsarbeid er en viktig del av arbeidet ved feierseksjonen. Også i 2007 hadde feierseksjonen mange henvendelser omkring installasjon og montering av piper og ildsteder. Det er også stadig henvendelser om fying generelt.

Informasjon til huseiere gis for øvrig i form av brosjyrer og informasjonsmateriell som deles ut ved tilsyn. Feierseksjonen deltok også på "Åpen stasjon" og Aksjon Boligbrann, og gjennomførte et godt informasjonsarbeid gjennom dette.

Annet arbeid utover feiing, tilsyn og registrering har i 2007 blant annet omfattet:

- Svart på 52 brev fra eiendomsめglere vedrørende piper og ildsteder.
- Videofotografert 7 piper etter pipebranner.
- Svart på utallige henvendelser om montering og oppsetting av piper og ildsteder.
- Fresing av 2 piper med beksot.
- Feid 14 hytter/fritidshus etter regning.

Av materiellinnkjøp nevnes spesielt utskifting av 2 feierbiler. Utskifting av kjøretøyer skjer etter fastsatt utskiftingsplan. Som en del av HMS-arbeidet legges det også vekt på å sørge for at alle feierne til enhver tid har tilfredsstillende bekledding. Hel og skikkelig bekledding er også viktig som en del av det inntrykk det ønskes at seksjonen skal gi ute på oppdrag for MIB.

Notater

A series of 25 horizontal beige bars, evenly spaced, intended for writing notes. Each bar is a solid light beige color and spans the width of the page.

Notater

A series of 25 horizontal beige lines, evenly spaced, intended for writing notes. The lines are uniform in width and color, providing a clean and organized space for text.

Notater

A series of horizontal beige lines for writing, arranged in a regular pattern across the page.

ADMINISTRASJON

Kjellerødveien 30, 1580 Rygge
Telefon: 69 26 21 10
Telefax: 69 26 21 11
E-mail: movar@movar.no
www.movar.no

VANSJØ VANNVERK

Kjellerødveien 30, 1580 Rygge
Telefon: 69 26 21 40
Telefax: 69 26 21 11

FUGLEVIK RENSEANLEGG

Båthavnsveien 50, 1570 Dilling
Telefon: 69 26 27 60
Telefax: 69 26 27 69

HESTEVOLD RENSEANLEGG

Saltnesveien 432, 1640 Råde
Telefon: 69 28 56 88
Telefax: 69 28 24 95

KAMBO RENSEANLEGG

Møllebakken 23, 1538 Moss
Telefon: 69 27 61 70
Telefax: 69 27 61 79

SOLGÅRD AVFALLSPASS

Industriveien 81, 1599 Moss
Telefon: 69 20 85 50
Telefax: 69 20 85 59

MIB

Mossregionens
Brann- og Feiervesen
Tykkemyr 2, 1597 Moss
Telefon: 69 24 78 50
Telefax: 69 24 78 51
www.brann.movar.no

